

HP (LKA) 2587

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRASTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXVIII Kaina 25 c.

ANTRADIENIS — TUESDAY, GEGUŽĖ — MAY 1, 1984

Nr. 86

LKB Kronika Nr. 61

Štai kokia sovietinė tikėjimo laisvė

TSRS Generaliniam Prokurorui

1983.XII.15.

Nuorašas: LTSR Vyriausiam Prokurorui

Šukytės Aldonos, Povilo, gyv. Biržai, Vytauto 16-8, Valaitytės Bronislavos, Jeronimo, gyv. Kapsuko raj., Sasnava.

Judikėvičiūtės Janinos, Jurgio, vy. Kapsukas, Sporto 14-6.

Pareiškimas

Vilniuje, vykstant kun. Sigitui Tamkevičiaus teismui, mes, nespėjusios prieiti prie LTSR Aukščiausiojo teismo rūmų, vien už tai, kad norėjome dalyvauti teisiamojo kunigo byloje, buvome sulaukytos ir gavome: 1983.XI.30. Aldona Šukytė 5 paras arešto, 1983.XII.1. Bronislava Valaitytė ir Janina Judikėvičiūtė po 10 parų arešto. Toks sągumo darbuotojų elgesys yra aiškus įrodymas, kad teisiamas nekaltas žmogus, nes teisingumas nebijo viešumos.

Būdamas uždarytos kameroje be jokios kaltės, kaip ir nu-teistieji kunigai, pasiryžome pakeisti taip labai reikalingus Lietuvai kunigus: Alfonsą Svarinską ir Sigitą Tamkevičių ir užimti jų vietas lageryje. Kiekviena iš mūsų sutinkame atlikti abiejų kunigų bausmę kartu, t.y. 13 metų griežto režimo lagerio ir 7 metų tremties.

Generalinis Prokuroras, gražinkite Lietuvai kunigus, kurie nepadarė jokio nusikaltimo. Jeigu jums reikia krikščionių kraujo, tai leiskite mums pakeisti taip reikalingus mūsų tautai kunigus ir atlikti už juos visą bausmės laiką.

Nubaudė bendrovę

Washingtonas. — Federalinis teismas nubaudė švedų elektroninę bendrovę 3.1 mil. dol. už tai, kad ta bendrovė nelegaliai, slapta eksportavo į Sovietų Sąjungą Amerikos radaro sistemą, kuri buvo įtraukta į strateginių

Izraelio „teroras prieš terorą“

Tel Avivas. — Izraelio premjeras Shamiras paskelbė, kad valstybės saugumo įstaiga išaiškino žydų ekstremistų grupės veiklą. Grupė planavo terorizuoti arabus, sprogdinti keleivinius autobusus. Sumita 20 grupės dalyvių. Rasti keturi arabų autobusai jau su paslėptomis bombomis.

Izraelio spauda rašo, kad tarp teroristų buvo kariuomenės atstovai, net keli karininkai, dešinio politinio sparno veikėjai.

Premjeras Shamiras yra neseniai pasakęs, kad izraeliečiams gali tekti gyventi teroro šešėlyje dar šimtus ar tūkstančius metų. Su teroristais teks kovoti kaip ir su kitais nusikaltėliais. Net jei Izraeliui pavyktų sudaryti taikos sutartis su kaimynais arabais, viduje terorizmas greit neišnyktų, pasakė premjeras.

1983 m. gruodžio 15 d. Aldona Šukytė, Bronislava Valaitytė ir Janina Judikėvičiūtė išsiuntė dar vieną pareiškimą Generaliniam Prokurorui, kuriame protestuoja prieš saugumo darbuotojų sufabrikuatą melą. Pareiškime rašoma: „Vykstant kun. Sigitui Tamkevičiaus teismui 1983.XI.29 - 1983.XII.2 d.d., mes buvome sulaukytos net nepasiekus Aukščiausiojo teismo rūmų ir nuvežtos į miliciją, kur teismas nuteisė areštu, jokio nusikaltimo nepadarėme. Išvykstant paklausėm, už ką atlikome bausmę. Buvo paaiškinta, kad stumdėm milicininkus ir jėga veržėmės į teismo rūmus. Kadangi nieko panašaus nebuvo, prieš tokį begėdišką melą reikiame griežčiausią protestą“.

Mintys, perskaicius straipsnį „Vienoje rankoje rožančios kitoje — vėzdas“

Dievo Tarmo arkivyskupo Matulaičio užrašuose skaitome: „Tiek mūsų Bažnyčia kentėjo prie caro, dabar ir vėl naujos kančios, ir tai vardan sąžinės laisvės. Dieve, koks keistas šis pasaulis... Tie patys žmonės, kurie neseniai kovojo prieš cenzūrą, prieš spaudos laisvės varžymą, dabar neleidžia kitokių pažiūrų laikraščiams... Tie žmonės, kurie taip karštai reikalavo susirinkimų ir susibūrimų laisvės, ir žodžio laisvės, dabar kitokių nuomonių žmogui neduoda nė lūpų praverinti... Jie seniau reikalavo lygių teisių, o dabar jas pripažįsta tik savo šalininkams. Kaip dažnai čia taikomas laukinio nedorėlio doros dėsnis“.

(Užr. 174 - 175).
(Bus daugiau)

Prezidentas Reaganas su p. Nancy Reagan Kinijoje aplankė archeologines iškasenas prie pirmojo imperatoriaus Qin Shi Huang kapo. Aplink kapą, prieš 10 metų netikėtai buvo rasta ištisa

armija užkastų kareivių, jų žirgų statulų. Jau atkasta 800 statulų, tačiau archeologai dar tikisi rasti jų 8,000. Imperatorius mirė prieš 2200 metų.

Britų diplomatai grįžo iš Libijos

Londonas. — Britanijos diplomatai išvažiavo iš Libijos sostinės Tripolio, o Libijos diplomatai sugrįžo namo iš Londono. Britanijos interesų sekcija Libijoje įsteigta Italijos ambasadoje, o Libijos interesams Londone atstovaus Saudi Arabijos atstovai. Tuo buvo užbaigtas Libijos - Britanijos susikirtimas dėl Libijos diplomatų elgesio. Iš ambasados lango Londone pasipylė šūviai ir Libijos priešų demonstracija. Sužeisti 11 demonstracijos dalyvių ir nušauta jauna anglė policininkė, kurios palaikai palaidoti balandžio-27 d.

Iš Londono ištremiti libiečiai Tripolyje buvo iškilmingai sutikti, skelbiami herojais. Britų spauda vis dar nirsta, kad libiečiai išvažiavo nenubaudžti. „The Spectator“ rašo: „Užsienietis viduryje Londono nušovė anglę policininkę ir jam leista netrukdomam išvažiuoti“.

Spauda rašo, jog moderniausi klausymo aparatai sekė, kas vyko Libijos ambasadoje, ir girdėjo piktus ginčus tarp Libijos diplomatų. Vienas libietis buvo puolamas už šaudymą, minimas jo vardas, jis kaltintas, kad prasišalino su Khadafo instrukcijomis, kad „persistengė“. Britų slaptoji policija seks šaudytoją ir stebės, ar jis vėl nebus siunčiamas į užsienį. Tuomet bus reikalaujama jį, kaip paieškoma žmogžudį, perduoti Britanijos teismui. Britų spauda nesužavėta ir

Pavojus popiežiui

Vatikanas. — Italijos saugumo šaltiniai sužinojo, kad kelios teroristų organizacijos planuoja popiežiaus Jono Pauliaus II užpuolimą, kai jis gegužės 3 - 7 dienomis lankysis Pietų Korėjoje. Viena grupė esanti fašistinių turkų „Pilkųjų Vilkų“ organizacija, o kitai vadovauja Venecuelos teroristas Carlos.

Pietų Korėjos vyriausybė labai sustiprino sostinės saugumą. Popiežių saugos 3,000 iš provincijos suvežtų policininkų ir prezidentūros apsaugos dalinys.

žiniomis iš Libano, kurio vyriausybė atnaujino diplomatinis santykius su Libija. Santykiai buvo nutraukti pernai lapkričio mėn. Libanas gaus tą patį Libijos ambasadorių, o iš Libano į Libiją vyksta tas patys Nizar Farhat. Libanas tuo pačiu metu buvo nutraukęs ryšius ir su islamo vyriausybe Irane. Matyt, Sirijai spaudžiant, ir šie ryšiai atnaujinami. Britų spauda skundžiasi, kad Libano - Libijos santykiai atnaujinti kaip tik tuo metu, kada įvyko Britanijos - Libijos santykių krizė.

Kaip sutvarkyti Libijos režimą?

Washingtonas. — JAV saugumo pareigūnai numato tartis su Britanijos ir kitų sąjungininkų įstajomis dėl Libijos veiksmų pasaulyje, del priemonių, kurios izoliuotų Khaddafio išsišokimus tarpautinėje bendruomenėje. Amerika ištrėmė visus Libijos diplomatus jau 1981 m., uždraudė impertuoti Libijos naftą po to, kai Libijoje buvo sudeginta JAV ambasada.

Londono policija labai atsargiai įžengė į Libijos palikto pasiuntinybės namą. Bijota, kad pastatas galėjo būti užminuotas. Tripolyje užsienio diplomatai kalba, kad pačioje Libijoje žmonės vis daugiau nusistato prieš valstybės vadą Khaddafį dėl jo labai „nereguliaraus“ elgesio. Kai kurie Libijos pareigūnai pripažįsta, kad vadas padaro tautai daug gėdos, sukelia daug priešų. Kalbama, kad vadas serga. Jau daug metų jis labai bijo atentatų, keičia gyvenamas vietas, slapstosi, negali be vaistų pagalbos miegoti. Masėse parama jam vis mažėja.

Afganistano radijas paskelbė, kad du vyriausybės nariai aplankė iš „banditų“ išvaduatą Panjširo slėnį: vyriausias kariuomenės politikas ir švietimo ministeris. Kabulo diplomatai praneša, kad kovos slėnyje tebevyksta. Apie 4,000 afganų perėjo į Pakistaną nuo kovų pradžios.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Sovietų Aukščiausios tarybos rinkimuose, kaip praneša žydų spaudos agentūra JCNS, tarybon pateko aštuoni žydai, dviem daugiau, negu paskutinėje taryboje. Agentūra prideda, kad žydų yra daugiau, bet kiti užsirašę „rusais“. Vienas toks „rusas“ esąs Georgy Arbatov, Amerikos ir Kanados Instituto sovietų Mokslių Akademijoje tikretorius ir buvusio gen. sekretoriaus patarėjas Amerikos politikos reikalams. Pernai Arbatovas, paklaustas užsienio korespondento, kokios jo pareigos, atsakė: „Aš esu Andropovo rabinas“.

— Pentagonas pripažino, kad praėjusį savaitę karinis helikopteris buvo įskridęs į Čekoslovakiją, kur jį apšaudė du lėktuvai.

— Praėjusį ketvirtadienį Nevados karo aviacijos bandymų poligone su lėktuvu nukrito ir užsimušė generolas Robert Bond, 54 m. Jis bandė karo lėktuvą.

— Sovietų „Tass“ agentūra kritikuoja prezidento Reagano pareiškimus Kinijoje, kuriais jis bandąs kurstyti prieš Sovietų Sąjungą.

— Jugoslavijos žurnalas „NIN“ rašo, kad jau tikras dalykas, kad popiežius Jonas Paulius II rudenį lankysis Jugoslavijoje, tačiau dar lieka susitarti dėl kelionės detalių. Valdžia nenorinti, diplomatinė šaltinių žiniomis, kad popiežius aplankytų kardinolo Alojzije Stepinac karstą Zagrebo katalikų katedroje.

— Buves respublikonų partijos kongresmenas John Anderson paskelbė, kad jis šiais metais nėra kandidatas į prezidento vietą. Jis planavo įsteigti naują politinę partiją.

— Vartotojų prekių kainos Amerikoje kovo mėn. pakilo 0.2 nuos.

— Irano ajatola Khomeini pasakė kalbą politinių ir religinių vadų susirinkime. Jis pabrėžė, kad prieš Iraną daromi samokslai, nes didžiųjų galybių rankos Irane dar nėra visiškai nukirstos.

— Pakistano prezidentas Zia paskelbė, kad jis nekanididatuos į prezidento vietą ateinančių metų kovo mėn. rinkimuose.

Reaganas Kinijoje

Pekinas. — Prezidento Reagano kalbos per Kinijos televiziją buvo keliskart cenzūruotos, išleisti ištisi sakiniai. Jo kalbos Liaudies salėje po iškilmingo banketo apie 20 nuos. buvo išbraukta. Praleistos tos vietos, kur prezidentas kritikavo Sovietų Sąjungą, ir tos, kur jis gyrė Amerikos tikėjimą į Dievą ir laisvę. Kinijos vadai: premjeras

Zhao ir komunistų pirminkas Hu Yaobang irgi kritikavo Reagano pareiškimus bei jo administracijos politiką. Zhao ragino Reaganą išvežti iš Europos vidutinio nuotolio branduolines raketas, ragino tartis su Maskva dėl branduolinių ginkluotės sumažinimo. Nors Zhao pritarė Reagano žodžiams, kad sovietams reikėtų pasitraukti iš Afganistano, o Vietnamui — išvežti karines jėgas iš Kambodijos, kinų premjeras nepritarė Amerikos politikai Centrinėje Amerikoje. Pirminkas Hu kritikavo Amerikos kariuomenės laikymą Korėjoje.

Oficialiuose pareiškimuose Reagano pokalbiai su Kinijos vadais vadinami „atvirais“. Amerikos žinių tarnybų reporteriai labai didelį dėmesį atkreipė į Reagano kalbų trumpinimą, kai kurių jo pareiškimų praleidimą. Kai korespondentai klausinėjo apie tai prezidentą, jis atšovė: „Jūs patys tai kasdien darote“.

Komentatoriai mano, kad Kinijos valdžia siekia išlaikyti savo paskelbtą „nesusirišimo“, Trečiojo pasaulio valstybės poziciją. Kinijai reikalinga Amerikos technologija ir prekyba, tačiau užsienio politikoje ji nori likti nepriklausoma.

Iš Reagano kalbų išleistas užuominos apie Sovietų Sąjungą. Kinijos užsienio reikalų ministerijos pareigūnai, klausinėjami reporterių, paaiškino, kad Kinijos žinių tarnybai nepatogu skelbti svečio pareiškimus apie trečiąją valstybę, su kuria palaikomi geri santykiai.

Ponia Nancy Reagan aplankė Pekino zoologijos sodą, kur susipažino su šimtais pradžios mokyklos vaikų ir jaunu panduku „Zheng Zheng“. Ponia Reagan įteikė zoologijos sodo direktoriui 13,000 dol. čekį. Pinigai surinkti Amerikos pradžios mokyklose iš vaikų aukų, kai buvo paskelbta „Pennies for Pandas“ kampanija gelbėti pasaulyje išnykstančius meškėnus. Amerikoje į tai atsiliepė demokratų kandidatas į prezidentus pastorius Jesse Jacksonas, sakydamas, kad Amerikoje tūkstančiai žmonių badauja, o Reaganai mėto pinigų pandoms.

Nežiūrint pasitaikiusių nuomonių skirtumų, prezidento kelionė Kinijoje laikoma labai sėkminga. Kinijos žmonės paprastai gerbia ir vertina senimą. Daug Kinijos vadų yra vyresnio amžiaus, todėl jie vertina ir prezidento Reagano nejauną amžių, jo patyrimą ir subrendimą. Oficialiai pranešta, kad Kinijos gynybos ministeris generolas Zhang Aiping birželio mėnesį lankysis su delegacija Amerikoje. Spėjama, kad jis atvyks pasirinkti naujų Amerikos ginklų, kurie sustiprintų Kinijos gynybą.

KALENDORIUS

Gegužės 1 d.: Juozapas Darb., Žilvinas, Vydmantas.
Gegužės 2 d.: Atanazas, Zoė, Eidmantas, Meilė.

ORAS

Saulė teka 5:49, leidžiasi 7:47.

Debesuota, su pragiedruliais, temperatūra dieną 55 l., naktį 45 l.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS

KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

MANKŠTA — GERIAUSIA SKAUDANČIOMS STRĖNOMS PAGALBA

Klausimas. Kaip greičiau ir lengviau galima pensininkui atsikratyti strėnose esamų skausmų, kurie jau kuris laikas mane vargina. Vaistai nuo skausmo nepada ir aš jau kantrybės baigiu netekti. Remdamasis X-Ray nuotrauka, gydytojas sakė, kad turiu artritą. Liepė vaistus naudoti. Mano gimnastiką rašo iš tėviškės, kad ir ji su strėnomis nekaip jaučiasi. Būsiu dėkinga Tamstai Daktare, ne tik aš, bet ir daugybė kitų žmonių, kurie panašiai strėnomis negaluoja.

Atsakymas. Geriausias visų ligų, įskaitant ir strėnose skausmus, gydymas yra jų išvengimas. Daug mažiau žmonių kentėtų dėl prigrimtų bei įgytų strėnose negerovių, jei jie užlaikytų liemens raumenis geriausiame stovyje. Tada net gerokai pažeidus strėnas, jos nenukentėtų — gerame stovyje esą raumenys jas apsaugotų. Suglebusių stuburo raumenų savininkai dėl menkinio savo strėnas pagadina.

Gerą stovį raumenų užtikrina reguliarus jų mankštėjimas: plaukiojimas, vikrus smagus vaikščiojimas, ristele bėgimas ar lengva gimnastika kasdien bent po penkiolika minučių.

Iš ryto yra geriausias laikas tokiam mankštėjimui, nes pagyvenusiems strėnos iš nakties esti sustingusios dėl naktinės neveiklos. Tas visiems pasitaiko, nežiūrint, kad miegama ant kieto čiužinio ar ant lentų. Strėnas vargina ne tik naktinė neveikla, bet ir miegojimas per daug ištiestomis strėnomis. Dar ilgas sėdėjimas per minkštoje kėdėje bei blogai įrengtoje automobilio

sėdynėje vargina strėnas.

Yra tyrimais nustatyta, kad tarp slankstelinioose tarpuose spaudimas padidėja 200 procentų keičiant kūno padėtį iš sulenktos į stovimą. Net dvigubai daugiau 400 procentų — minėtuose tarpuose spaudimas padidėja sėdint nuklimpus į minkštą kėdę. Tokį spaudimą į strėnų slankstelius sumažina tiesus — kaip reikiant sėdėjimas.

Ilgas sėdėjimas automobilyje bei lėktuve, nekeičiant padėties labiausiai vargina tarpstuburkaulines pagalvėles — diskus ir stuburo raiščius. Pasilenkus kėlimas ko nors — sakysim ėmimas iš automobilio bagažinės ko nors sunkesnio strėnomis labai kenkia. Visada reikia kelti daiktą tik tiesiai stovint ir tik šalia kūno daiktui esant. Visi lietuviai tą reikalavimą atsiminkite ir neikada savo gyvenime su juo neapsilenkite, nes kitaip elgdamiesi mes strėnas sužalosime. Taip neteisingai daiktus kilniodami žmonės dažniausiai pakenkia strėnakaulių pagalvėlėms — diskams ir jų raiščiams. Šitos tiesos nesilaikant, dažniausiai susilaukiama strėnose skausmų.

Kai kurių šeimų nariai yra linkę strėnų pakenkimams. Tokie ypač turi vengti strėnų pakenkimo per nesveiką jų lankstymą.

Stuburo raumenų stiprinimas — strėnose esamų skausmų mažinimas

Nieko nepadės jokie vaistai dėl strėnų skausmų, jei atskandama mankšta nebus sustiprinti strėnas palaikantieji

Irena Pileckienė (kr.) ir Bronė Bužinskienė seka kultūrinę programą Sodybos pažmonyje. Nuotr. M. Nagio

Izidorui Straukui matuoja kraujospūdį gail. sesuo Ona Ankieinė Sodybos ambulatorijoje. Nuotr. M. Nagio

stuburo raumenys. Todėl visi visų pirma ne pas kaulų visokių „laužytojus“ savas strėnas neškime, bet patys aktyviai savus raumenis mankštinti imkimės. Net vaistus pamirškime, bet mankštintis net penkeriopai pradėkime (žr. brėžinius). Žinoma, tinginiams šitoks patarimas nepatiks — jie vėly ir toliau sėdėti — gulėti, o tegul kitas judina jų raumenis. Tokiems nė Dangus negali padėti.

Aštrių skausmų atveju strėnomis pagalba

Strėnų raumenis bei raiščius staiga pertempus bei tarpstuburkaulinę pagalvėlę (diską) kiek iš vietos išjudinus (slipped disk) apturima strėnose skausmai. Kartais jie tokie stiprūs, kad žmogus nė pajudėti iš vietos negali.

Nenusiminkime tokiais atvejais: tokia negerovė dažniausiai yra SAVAIME susitvarkanti. Ir per, palyginti, trumpą laiką toks blogis strėnose susitvarko savaime — paprastomis priemonėmis pasinaudojant. Dabar supra-

RAUDONOJI ARMİJA NETURI BALSŲ

Kai kurie Kremliaus vakarų žinovai mano, kad kariuomenė Sov. Sąjungoje turi pirmenybę, kad ji vaidina didesnę rolę negu partija ir kad politbiuras tik savo vardu valdo kraštą. Tuo tarpu kariškiai valdo šalį. Bet tai netiesa. Taip rašo rašytojas Roi Medvedev, žinomas istorikas disidentas, kuris pagarsėjo Vakaruose savo knygoms apie Sov. Sąjungos istoriją. Čia jo kai kurie argumentai apie santykius tarp kariuomenės ir politinio aparato Sov. Sąjungoje.

Militarinis-politinis kompleksas Sov. Sąjungoje yra laikomas griežtoji partijos kontrolė, kuri pati neturi ant savęs jokios kontrolės. Bet prie „kariškos pramonės“ kariškiai turi sprendžiamą žodį. Maršalai ir admiralai turi ten didesnę įtaką, negu kariškų jmonių direktoriai.

Rusijoje ir prieš revoliuciją kariuomenė turėjo specialų prestižą. Jos vadovybė priklausė viešpataujančiai klasei. Bolševikai buvo priešingi militarizmui, ir Leninas tvirtino, kad socialistinėje visuomenėje liaudies milicija pakeis kariuomenę. Bet 1917-1921 metų pilietinis karas privertė bolševikus sukurti savo kariuomenę — Raudonąją armiją. Daugelis jos vadų prasiskynė kelią ir į valdžios viršūnes. Jų vardai pagarsėjo ir dar šiandien nepamiršti.

Per devyntąjį dešimtmetį daug kas pasikeitė. Dabartinių maršalų ir admiralų vardai publikai menkai žinomi. Kariška karjera nebevilioja jaunimo. 2-3 metų kariška tarnyba daug kam yra nuobodus įpareigojimas. Kariškiai yra įsitikinę, kad jų darbas yra grynai militaristinis ir jie nesidomi politika ir šalies ekonomija. Kariškiai retai padaro politinę karjerą ir apsaugos ministeris Ustinovas yra tik ginklų kalėjas kariškis ir nedaro jokios išimties. Centro komitete sėdi tik 5% kariškių, ir nuo Chruščiova laikų par-

site, kodėl tarpsta visokie kaulų „laužytojai — specialistai“ — jie lupa iš žmonių pinigų už savaime praeinančios negerovės neva gydymą. Išmintingasis dabar žinos kaip elgtis — o kitokiam tik karšto lenta ir tuščia kišenė bus patieka.

Todėl „nešapink“ daktarų — nebėk nuo vieno pas kitą — jie visi vienodai negalės kitaip tamstai talkinti — skausmai strėnose savaime praeis po kelių dienų ar savaitių, o tamsta kredita duosi paskutiniam gydytojui, kitus niekin-damas visai neteisingai, būk jie nepadėję strėnose skausmus pašalinti.

Aštrių strėnose skausmų atveju (po neteisingo pasisukimo ar pakėlimo apturėtų) pagrindinis gydymas yra kelios dienos ar savaitės poilsis gulėdama padėtyje. Gulima ant nugaros, kiek kojas sulenkus ir po strėnomis pagalvė padėjus. Tada svoris nuo strėnų esti pašalinamas, kol pacientas pilnai pasitaiso.

Fizinė pagalba: šilima, šaltis, diatermija (gilioji šilima), masažas aštriais strėnose skausmų atvejais mažai naudos teikia. Laikas eina, ir strėnos pačios pasitaiso. Svarbiausias dalykas sumažinimui raumenų spazmų — mėšlungių ir pagerinimui raumenų stovio yra AKTYVUS JUDEJIMAS. Žinoma, tik aštriems skausmams paliovus toks judėjimas esti galimas.

Tik pirmomis aštraus skausmo dienomis galima gausiai duoti skausmus raminančių vaistų: aspirino 0.6 g — be recepto, aišku, gaudama. Daugiau apie tai kitą kartą.

Kai kurie kariuomenės vadai yra ir kariuomenės vyriausiasis vadai.

Po II-ojo pasaulinio karo kariuomenės vadai, kurie liko Stalino nesulikuoti, bet paaukštinti, liko ištikimais savo vadui Stalinui. Bet varžymasis tarp kariuomenės ir slaptosios policijos leido Chruščiovui po Stalino mirties likviduoti Beriją. Ir Chruščiovas nebūtų galėjęs 1957 metais pašalinti vadinamos „antipartijos grupės“ be maršalo Žukovo paramos. Chruščiovo pašalinimas nebūtų galimas be apsaugos ministro maršalo Malinovskio paramos. Taip pat ir Andropovo kandidatūra po Brežnevo mirties neiškilo be apsaugos ministerio Ustinovo pasitūlymo. Tačiau istorija rodo, kad kariškių rolė sumažėja, kai partijos vadai sustiprina savo pozicijas.

Visi svarbiausieji kariuomenės vadai yra partijos nariai ir priklauso partijai. Pašalinimas iš partijos reiškia ir jų karjeros galą. Be to, kiekvienas svarbesnis paskyrimas j kariuomenės aukštumas eina per politbiurą ar centro komitetą. Centro komitetas prižiūri visus kariuomenės dalinių judėjimus, ir Maskvos karo apygardoje joks kariuomenės dalinys negali būti perkeltas į kitą vietą be centro komiteto sekretoriaus parašo. Kontrolė kariuomenė ir jos ideologinis auklėjimas yra partijos organizacijų žinioje, kuri turi savo skyrius kiekviename kariškame dalinyje.

Kariuomenė Sov. Sąj. nėra savarankiška prieš politiką ir partiją. Kiekviename kariškame dalinyje partiečiai sudaro savo partijos organizaciją. Be to, veikia dar ir politiniai departamentai — specialūs organai su plačiais įgaliojimais. Sistemos viršūnėje yra kariuomenės „politinis direktoriatas“, kuris prilygsta centro komiteto departamentui ir gauna įsakymus iš politbiuro ir iš centro komiteto sekretoriato, taigi ne iš apsaugos ministerijos.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS — 161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL. Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Subscription Rates \$50.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$50.00 Foreign countries \$50.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiuončiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adresu, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto			
	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Kanadoje (U. S. A. dol.)	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Užsienyje	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Kitur Amerikoje	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Savaitinis (šeštad. pried.)	\$30.00	\$19.00	

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12.00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 — 4:00.
- Redakcija straipsnius taisto savo nuožiūra. Neesnaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto surašius. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisūnčiamos gavus prašymą.

DR. LINAS A. SIDRYS
AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Priima trečiad, nuo 2 iki 5 v.v.
Ketvirtad: nuo 10 v.v. iki 6 v.v.
Susitarimui skambinti 436-5566

DR. ZIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
166 East Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. — 337-1285

Dr. Peter T. Brazio ofisą perėmė
DR. VIJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė: vidaus ligos
2434 West 71st Street
Tel: HE 4-5849
Val: pirm. ir penkt. 12-5; antr. ir ketv. 12-4-6:30; šešt. tik susitarus.

DR. EDMUNDAS VIZINAS
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446
Jei neatliepia, skambinti 374-8004
Pirmą ligonius pagal susitarimą

DR. JONAS MAZEIKA
DANTŲ GYDYTOJAS
4600 W. 103 St., Oak Lawn
Tel. 423-8380
Valandos pagal susitarimą

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 1-4 ir 7-9 antr., ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 12-6
8:30-12:30; antr., penkt. 10-12. 1-6

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. VILIUS MIKAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Family Medical Clinic
217 East 127 St., Lemont, Ill.
1 mylia į vakarus nuo Ateitininkų namų
Tel. 257-2265
Val. pagal susitarimą.

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. Juozo Meškauskio ofisą perėmė
T. RAMA, M.D.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Tel. 434-1818 ir 476-3344
Res. 852-0889
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 3 iki 7 v.p.p. Tik susitarus

Tel. Rėhanice 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvių gydytojas
3925 West 59th Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

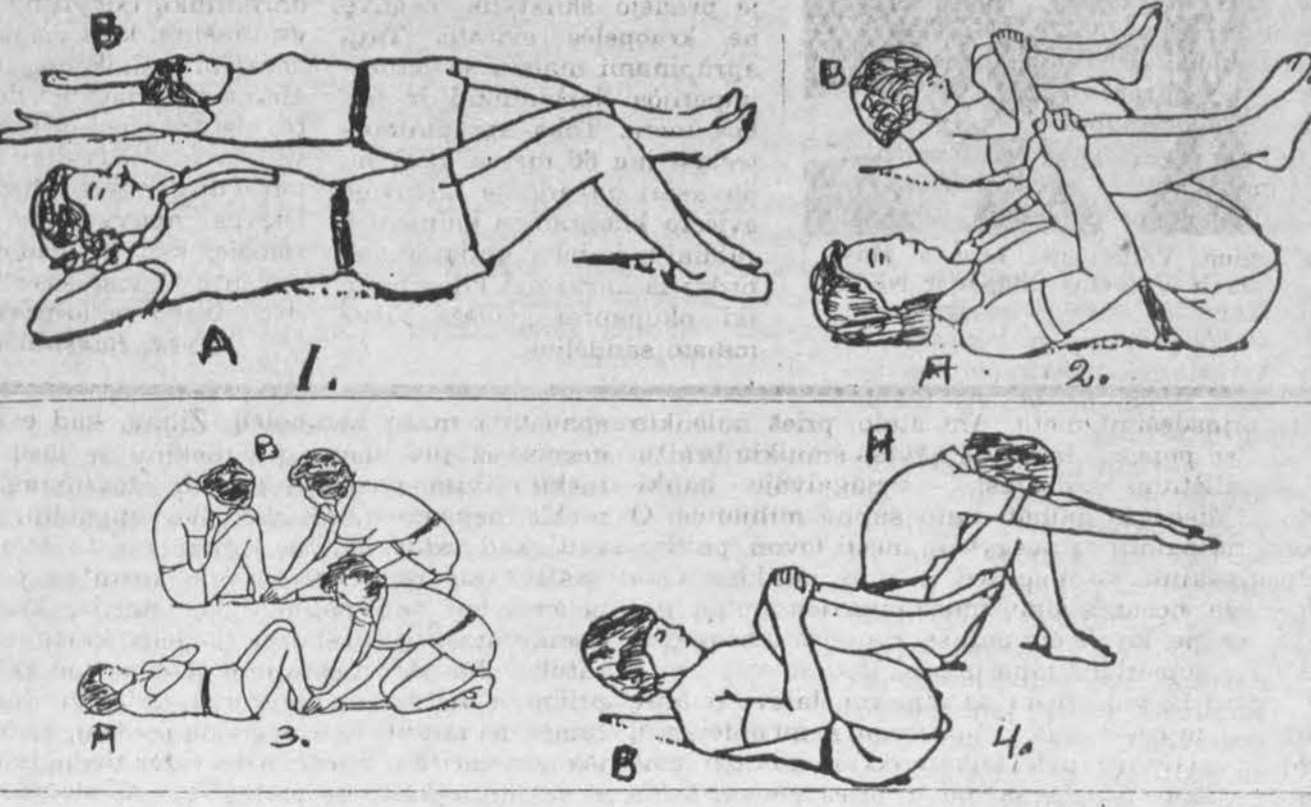
DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akininius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą — Pirm., antr., treč., ketv. ir šeštad.

Ofiso tel. 434-2123, namų 448-6198
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Pirm., antr., ketv. ir penkt. valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st, Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLIŪBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-6; šeštadienis pagal susitarimą

palaipsniui padidink laiką iki 20 suskaitant. B. Po to taip mankštinkis kojas ištiesęs ir rankas tiesiai virš galvos laikydamas.

Antras pratimas. A. Pečiai lygiai ant grindų, keliai prilenkti prie krūtinės, rankos sunertos apie kelius: pritrauk kelius tvirtai prie krūtinės. B. Galvą prilenk prie kelių. Laiką skaičiuok kaip pirmame pratime.

Pirmas pratimas. A. Keliai sulenkti, pėdos ant grindų, rankos sunertos virš galvos: sutrauk sėdynės abi puses, pilvą įtrauk ir atleisk link grindų. Pradžioje laikykis įtrauktoje padėtyje iki suskaitant penkis (5). Tada atleisk tokiame pat laikui. Tada

Trečias pratimas. A. Keliai sulenkti, pėdos ant grindų ir kito asmens prilaikomos (ar užkištos už sunkaus daikto — sakysim, spintos, kad gautųsi svirtis). B. Sunerk rankas ant krūtinės. Pakelk galvą ir pečius ir atsiesek. Nugarą apvalinę daryk ir įtrauk pilvo rau-

menis. Palengva nusileisk į pirmąją padėtį. Laiką skaičiuok kaip pirmame pratime.

Ketvirtas pratimas. A. Keliai sulenkti, pėdos ant grindų, rankos tiesiai pirmyn ištiesios. Atsiesek ir su galva paliesk kelius. B. Atsigulk. Tada kelius prilenk tvirtai prie krūtinės ir galvą lenk prie kelių. Laiką skaičiuok kaip pirmame pratime.

Penktas pratimas. A. Rankos laikomos ant kėdės kraštų. B. Pasilenk pirmyn ir galvą prie kelių prilenk, pilvo raumenis įtraukdamas. Laikyk kūno svorį ties šlaunimis. Atsitiesdamas pamažu atleisk pilvo raumenis. Laiką skaičiuok kaip pirmame pratime.

35 VALANDŲ DARBO SAVAITĖ

Nuo 1973 metų arabų kraštų sukeltos alyvos boikoto bei naftos krizės Vakarų kraštai pergyvena ekonominę krizę, kuri tęsiasi ir šiais 1984 metais. Ryškiausias jos požymis yra nedarbas. Šiuo metu 24-iose Vakarų kraštuose 35 milijonai žmonių gyvena be apmokamo darbo. Nedarbas yra labiausiai palietęs šiuos pramonės kraštus, kuriuose yra toks nedirbančių procentas: Belgija — 13,7, D. Britanija — 12,8, Olandija — 11,4, Airija — 10,7, Danija — 9,9, JAV-bės — 9,5, Prancūzija — 8, Italija — 8,9, Vak. Vokietija — 7. Mažesni bedarbių skaičiai turi (procentais): Suomija — 5,8, Austrija — 3,5, Švedija — 3,1, Norvegija — tik 2,6%.

Nėra abejonės, kad bedarbių skaičius glaudžiai susijęs su darbo valandų skaičiumi. Truputis istorijos. Ligi XVIII a. pabaigos visuose pasaulio kraštuose gamyba vyko amatų formoje. XIX a. pradžioje prasidėjo pramonės revoliucija, kurią paskatino dideli ano meto technikos, ypač garo mašinos išradimai. Pamažu amatų darbą ėmė pakeisti mašinos. Tokiais atvejais daugelis darbininkų netekdavo darbo ir todėl jie neigiamai žiūrėdavo į mašinas, kurios, „palengvindamos darbą“, neretais atvejais sumažindavo darbininkų skaičių, juos atleisdamos. Nenuostabu, kad kai kur darbininkai kirviais sukupodavo naujai pastatytas mašinas... Bet masinizacija buvo neišvengiama ir ji plėtėsi. Lygiagrečiai mažėjo ir darbo valandų skaičius.

XIX a. pradžioje darbininkas dirbdavo 80 - 82 valandas per savaitę. Buvo praktikuojamas vaikų darbas. Fabrikų naktinėse pamainose dirbdavo daugybė moterų. Darbininkai energingai kovojo dėl darbų valandų skaičiaus sumažinimo. 1825 - 1885 m. laikotarpyje jų skaičius nukrito nuo 82 ligi 65, o ligi 1918 m. ligi 48 valandų. 1948 - 1972 m. laikotarpyje Vakarų pramonės kraštai darbo valandų skaičių sumažino nuo 48 ligi 40 valandų. Taip yra ir dabar.

Šiuo metu vyksta ar yra jau įvykusi nauja pramonės revoliucija. Ją sukėlė nauji, labai greitai išplitę išradimai: nuolat tobulinamos gamybos mašinos, padidėjęs darbo tempas, automatinės gamybos bei montavimo linijos, telekomunikacija, robotai ir ypač pastaruju metu išplitę kompiuteriai, ekranai.

Naujų techninių išradimų įvedimas į pramonę ir ją aptarnaujančius biurus išstūmia iš darbo daug darbininkų. Konkretus pavyzdys: vienos įmonės buhalterija vedė 40 buhalterių bei sąskaitininkų. Įvedus kompiuterius, užteko 4 kvalifikuotų kompiuterininkų — kiti 36 buvo atleisti iš darbo. Panašiai vyksta daugelyje įmonių. Bet šių laikų darbininkai kompiuterių kirviais nesunaikina; jie tampa bedarbiais. Beje, jiems mokamos bedarbių pašalpos, bet tik ribotą laiką, labai apskunkinančios valstybės išda, kitus dirbančiuosius, iš kurių atlyginimų atskaitymų pašalpos praktiškai mokamos. Taigi kas reikia daryti?

Ieškoma išiečių. Labiausiai šiuo klausimu yra susirūpinusi Vakarų Vokietija. Jos spaudoje ir įmonių vadovų, o taip pat profesinių sąjungų bei darbininkų susirinkimuose plačiai diskutuojamas darbo valandų skaičiaus sutrumpinimo reikalas. Konkretiai siūloma atsisakyti nuo savaitinės 40 darbo valandų „dogmos“, pereinant prie 35 savai-

tinio darbo valandų. Pagrindinis motyvas: stokojant darbo, reikia turimą darbą taip padalyti, kad jo užtektų visiems darbininkams, darbo netekusioms įskaitant. Jeigu tai būtų įvykdyta, nedarbas išnyktų. Bet...

Yra nuomonių, kad būtų galima padidinti darbo tempą, kad darbininkas per 35 valandas pagamintų tiek, kiek pagamindavo per 40 darbo valandų. Bet tai būtų labai kietas botagas dirbantiesiems. Pagaliau, daug kur darbo tempas yra toks didelis, kad nebeįmanoma jo padidinti. Kita vertus, yra įmonių, kur pati masinizacija neleistų didinti darbo tempo. Taigi atsiranda sunkių problemų. Tačiau jos nesustabdo diskusijų darbo valandų skaičiaus mažinimo reikalu. Taigi eikime toliau.

Vokiečių spaudoje keliamas klausimas prie darbo valandų skaičiaus sumažinimo iš 40 į 35 valandas eiti pamažu, palaipsniui. Siūloma iš pradžių įvesti ne 35, bet 37,5 darbo valandas, mokant 40-ies valandų atlyginimą. Šiuo atveju Vak. Vokietijoje atsirastų apie 500,000 naujų darbo pasiūlių, o įvedus 35 darbo valandas, nedarbas tame krašte išnyktų. Kai kurios įmonės (Kruppo ir kt.) jau bando šiuo keliu eiti ir gana sėkmingai.

Vakarų Vokietijos darbininkai šiuo metu energingai kovoja už trumpesnes darbo valandas. Beveik visuose pramonės centruose, ypač Hambrege, Muenchene, Duesedorfe, minios dirbančiųjų ir bedarbių demonstracijų metu neša plakatus su tokiais ar panašiais įrašais: „35. Statt Arbeitslosigkeit fuer viele — mehr Freizeit fuer alle“ (35. Vietoje nedarbo daugeliui, daugiau laisvo laiko visiems). „Arbeitszeit verkuerzen heisst Arbeitsplaetze schaffen“ (Sutrumpinti darbo laiką reiškia sukurti darbo vietas).

Tačiau įmonių vadovai šiuo reikalu yra santūresni. Jie gerai žino, kad darbo valandų sutrumpinimas atneštų jiems naujų sunkumų, tektų investuoti naujus kreditus, kurie šiuo metu yra labai brangūs.

Yra ir kitokių siūlymų. Nesenai Vak. Vokietijoje buvo sutrumpintas pensijų išstarnavimo laikas, vietoje 65 paliekant tik 62 metus. Siūloma iš naujo mokėti pensijas darbininkams bei tarnautojams, sulaukusiems 58 m. amžiaus. Šis klausimas taip pat diskutuojamas. Be abejo, toks įstatymas labai apskunkintų valstybės išda, bet reikalas neatmetamas. Šia proga prisimintina, kad JAV-bėse prieš keletą metų pensijų gavimo laikas buvo pailgintas, o apie 35 valandų darbo savaitę ir visiškai nekalbama, nors bedarbių skaičius čia procentiškai didesnis, kaip Vakarų Vokietijoje. Tikėkime, kad JAV-bių vadovai yra numatę kitokias priemones bedarbių skaičiaus sumažinimui.

Kalbant apie siūlymus, yra nuomonių, kad reiktų apriboti įmonėse bei biuruose kompiuterių plėtimą, nes jie atima darbą iš daugelio darbininkų. Tačiau ir čia reikia pasakyti, kad robotas jau toks galingas, kad žmogus vargiai beįstengs jį nugaleti...

Jei Vak. Vokietijoje būtų įgyvendinta 35 valandų darbo savaitė, šis kraštas savo pažiūra šioje srityje pirmautų pasaulyje ir būtų pavyzdys kitiems, JAV-bes įskaitant. Tai būtų didelis darbo žmonių moralinis laimėjimas, nes jie, dirbę 5 dienas savaitėje, tokiu atveju turėtų 3 laisvas dienas. b. kv.

AUSTRIJA KOMUNISTO AKIMIS

Net jaunimas turi laisvę — organizacijas

J. VAIČELIŪNAS

Pavergtos Lietuvos medicinos docentas A. Sinkus, kuris Vienoje, Austrijoje, stažavo 9 mėnesius, duoda savo įspūdžius apie tą miestą bei kraštą. (M.G. 1980. Nr. 6, 20 p.). Jis sako, kad Austrija yra maža šalis, suspausta Europos centre tarp 7 valstybių. Bet ji nenuleidžia didelės valstybės. Austrijoje, Vienoje yra JT centras, OPEC centras. Nepaminėju, kad Viena dabar yra ir bėgančių iš komunistinių kraštų pabėgėlių centras. Į Vieną atbėga daug pabėgėlių ir iš komunistinės Lenkijos, nes čia, matyt, dar nėra tikros geležinės uždangos. Iš Sovietų Sąjungos imperijos čia atvyksta tik oficialūs emigrantai, daugiausia žydai. Per pastaruosius 10 metų jų iš Sovietų Sąjungos išvyko per 100,000. Maskva jiems palengvino išvykimo sąlygas, nes sovietai iš JAV gavo pinigai pirkti milijonus tonų javų. Tuo reikalu su Maskva derybas vedė JAV atstovas H. Kissingeris, kuriam rūpėjo žydų reikalai. Kitų pavergtų tautų žmonių Maskva neišleidžia arba išleidžia tik simboliškai — vieną kitą iš tūkstančių norinčių išvykti į laisvąjį pasaulį.

Jis rašo, kad Vienoje maži žalumos, o čia pat pažymi, kad vakarinėje Vienos pusėje auga Vienos miškas. Pamini, kad senieji Vienos kapai, kur turėjo būti palaidotas garsusis muzikas W. Mozartas, yra labai apleisti, o W. Mozarto kapo nėra. Bet čia pat įdėta

graži kapo nuotrauka: žalumynais ir gėlėmis apaugęs kapas ir prie jo paminklas. Apie jį rašo: „Paminklas Mozartui spėjamoje jo kapo vietoje“. Vienos operos rūmai sudegė 1945 m. per bombardavimus. Nepasako, kas tuos rūmus subombardavo. Tada sovietai užėmė Austriją ir jos sostinę Vieną. Jie galėjo ne tik iš oro, bet ir savo artilerija sudaužyti tuos rūmus. Tie rūmai buvo atstatyti 1955 metais. Betgi, esą, Vienos operoje nėra (neteko girdėti) austrų solistų. Čia dainuoja gastrolieriai solistai. Operos rūmai turi savo tik orkestrą, chorą ir baletą.

Autorius pastebi, kad Austrijoje žmonės labai geria vyną ir nuo jo suserga lėtine kepenų liga. Bet gatvėje girtų žmonių nepastebėjus. Tikri alkoholikai sėdi namie prie TV ir geria ne tiek vyną, kiek stipresnius alkoholinius gėrimus, nors jie 4 - 5 kartus brangesni už vyną. Kai austrai geria vyrą ar kitus alkoholinius gėrimus ir gerai užkanda, jiems tie gėrimai nėra labai pavojingi. Vyno kartais išgerti pataria ir gydytojai.

Blogiau pavergtoje Lietuvoje, kur žmonės dabar daug geria vodkos, o neturi užkandžio, nes maisto krautuvės dažnai yra tuščios. Minima, kad Austrijoje yra 100,000 alkoholikų, bet nemini, kad Sovietų imperijoje tokių alkoholikų yra keliolika milijonų,

kurių daugumas nueina po velėna nesulaukę nė pusės amžiaus. Tai savotiška tautų žudystė, pridengta alkoholiu.

Austrijoje esą 50,000 bedarbių, o krašte yra 170,000 darbininkų, atvykusių iš kitų kraštų, net iš komunistinės Jugoslavijos. Esą, tie darbininkai yra žemesnės klasės žmonės. Bet tie darbininkai čia patenkinti ir į savo kraštą, ypač komunistinį, nenori grįžti, nes laisvė yra brangesnė už duoną. A. Sinkus visai nepamini, kiek per dieną Austrijoje uždirba užsieniečių darbininkas ir kiek uždirba pavergtoje Lietuvoje vietinis darbininkas? Kalbėti bendrybėmis nėra tikslu, nėra teisinga. Austrijoje ir ateiviai darbininkai nestovi eilėje prie maisto produktų krautuvė, kaip yra komunistų valdomuose kraštuose.

Jis vartoja išsireiškimą — gink Dieve, bet Dievą rašo iš mažosios raidės. Jei bedieviui Dievo nėra, kam vartoti tokius išsireiškimus? Geriau pasakyti — gink sėtone. Tas pasakymas būtų daug artimesnis ateistams. Toliau sako, kad Austrijoje ateiviai darbininkai laikomi žemesnės klasės žmonėmis. Sovietų Sąjungoje yra 250 - 260 milijonų žmonių, kurie laikomi žemesnės klasės žmonėmis, bet jis jų nemato. Sovietų Sąjungoje aukštesnės klasės žmonėmis laikomi tik komunistai, o kiti yra tik vergai, kurie dirba komunistų naudai. Austrijos ateiviai darbininkai sekma-

dieniais su savo šeima eina į savo pamaldas, ir niekas jų už tai nepersekioja, jų dvasiškai nedeportuojami į Sibirą, kaip yra sovietų imperijoje.

A. Sinkus toliau rašo: „Austrų televizijos laidos dažniausiai nesukelia didesnio žiūrovų susidomėjimo, jos žiūrimos vien iš įpratimo arba neturint ko veikti“. Austrai gali žiūrėti TV ar klausytis radijo iš visos Europos. Niekas jiems to netrukdo ir niekas už tai jų nebadaudžia, kaip yra sovietinėje imperijoje. Autorius pamini, kad Austrijos kairieji ekstremistai išsprogina universales parduotuves, kovodami su darbininkų išnaudojimu.

Teisingai pastebi, kad tuos nusikaltimus vykdo kairieji — komunistai. Betgi nepasako, kad pasaulyje labiausiai darbininkus išnaudoja komunistų valdomuose kraštuose, ypač sovietinėje imperijoje. Argi žmogus su docento laipsniu dar nepajęgtų atskirti, kas pasaulyje labiau išnaudoja darbininkus ir kitus žmones, kurie nėra komunistai? Ar darbininkus išnaudoja tas kraštas, kur darbininkas per dieną uždirba 10 - 12 kg. sviesto ir to sviesto gali nusipirkti, ar tas kraštas, kuris darbininkui per dieną duoda uždirbti tik vieną kilogramą sviesto, o to sviesto krautuvėse dažniausia nėra.

Šias eilutes rašantis turėjo progos paklausti po sovietinę imperiją ir taikos metu — 1941 m. pavasarį. Tada Ukrainos maisto produktų krautuvė, lentynos turėjo lūžti nuo visokių maisto produktų, kaip tai buvo 1910 - 1914 m. Betgi 1941 m. pavasarį ir turtingoje Ukrainoje viskas buvo kitaip. Novorosijske prie Juodųjų jūrų prie maisto produktų krautuvės stovėjo ilgiausia žmonių eilė, nes čia buvo parduodamas sviestas po 100 gramų kiekvienam pirkėjui, nežūrint, kokio didumo šeima namuose. Tas 100 gramų sviesto — 2,7 rublio. Darbininkas per dieną uždirbo 10 rublių. Netrukus iš tos krautuvės išėjo moteris su baltu chalatu ir garsiai pasakė, kad daugiau sviesto nebeturime, nes daug sviesto buvo išsiųsta į Pabaltijo badaujančius kraštus. Kada vėl turėsime sviesto, bus pranešta. Visi stovėjusieji eilėje pradėjo skirstytis, negavė nė kruopelės sviesto. Taip aprūpinami maistu sovietinės imperijos darbininkai ir taikos metu. Toks aprūpinimas tęsiasi jau 66 metus. 1941 m. pavasarį pavergtoje Lietuvoje sviesto kilogramas kainavo 8 rubliai ir jo buvo galima nusipirkti iš karto net kilograma, iki okupantai išplėšė visus maisto sandėlius.

Darbininkai, lygiai kaip ir kapitalistai, turi būti tokiose sąlygose, kad galėtų gyventi, bet gyventi turint visa, kas reikalinga padoriam gyvenimui. O tai reikalaujama ne tik dėl to, kad yra bjaurus dalykas darbininką laikyti blogiau negu mašiną, kuri visuomet prideramai palaikoma ir parengiama į darbą, bet dar ir dėl to, jog yra visai priešinga Dievo Apvaizdos valiai, kad tie, kurie dirba, galėtų badu mirti. Dievas apgyvendino žmogų žemėje, kad jis padoriai joje gyventų su visa savo šeima iš savo darbo veido prakaito.

A. Sinkus stebisi, kad Austrijos jaunimas turi laisvę. Net mokslus einantis jaunimas turi daugybę organizacijų, pradedant marksistais ir baigiant naciais. Taip, Austrijoje yra demokratinė laisvė, ko nėra komunistų valdomuose kraštuose.

Laisvo ir gero gyvenimo krašte komunistas vis ieško blygybių. Jis primena, kad amerikiečiai į Austriją atgabeno ne tik Coca Cola, bet ir savo madas, filmus. O sovietai į Austriją nieko gero neatgabeno, tik Austriją plėšė. Esą, buvo nustatyta, kad galima apiplėšti vokiečius. Sovietai apiplėšė ir austrus, nes austrai kalba vokiškai. Sovietai 1945 m. išplėšė Austrijos bankus, o paskui tuos pinigus „paskolino“ Austrijos vyriausybei. Kai Austrija išleido naują valiutą — šilingus, sovietai pareikalavo iš Austrijos vyriausybės gražinti „skolą“. Tik vakariečiai atmetė tą kvailą sovietų reikalavimą, ir „skola“ nebuvo gražinta. Anais laikais sovietai vakariečių bijojo, nes sovietai dar neturėjo branduolinių ginklų. Sovietai pripažįsta tik jėgą.

A. Sinkus stebisi, kad Austrijos vyriausybė Vienos priemiestyje pastatė prabangų miestelį ir jį išnuomojo Jungtinių Tautų organizacijai už vieną šilingą metams. Komunistai taip nebūtų padarę, nes jie nuo Lietuvos suvargusiems gyventojams siunčiamų dovanų siuntinėlių ima mūto net po kelis šimtus dolerių nuo kiekvieno siuntinėlio. Kultūringi kraštai tokių dalykų nedaro ir nuo dovanų siuntinėlių jokio mūto neima.

Savo įspūdžius jis baigia pagyrimu: „Labai palankiai buvo sutiktas drg. L. Brežnevo vizitas Austrijoje“. Ar taip buvo ar ne, bet jis taip rašo, nes komunistas turi taip rašyti. Austrai, kurie 1945 m. buvo sovietų labai apiplėšti, negali rodyti sovietams palankumo.

Savo įspūdžius jis baigia pagyrimu: „Labai palankiai buvo sutiktas drg. L. Brežnevo vizitas Austrijoje“. Ar taip buvo ar ne, bet jis taip rašo, nes komunistas turi taip rašyti. Austrai, kurie 1945 m. buvo sovietų labai apiplėšti, negali rodyti sovietams palankumo.

Vysk. Bagshawe (1885)

Riyadh mieste, Saudi Arabijoje, gyveną lietuviai, susirinkę iškilmingai paminėti Vasario šešioliktosios sukaktį. Iš kairės pirmoje eilėje: Daumantas Dikinis ir Albertas Vaitaitis; stovi: Vyga Dikiniene, Regina Vaitaitienė, Leonas Maskaliūnas, Vanda ir Vytautas Šliupai ir Nijolė Maskaliūnienė.

LAŽYBOS

P. PAJAUJIS

3
Tamsoje jis užčiuopė laiptelius, paskui duris ir įžengė į flygelio priekinę, po to grabaliuodamas įėjo į nedidelį koridorių ir uždegė degtuką. Stovėjo ten kažin kieno lova be pakloto, kampe stūkojo tamsi špižinė krosnelė. Visi antspaudai ant kalinio durų buvo tvarkoje. Degtukui užgesus, senis, drebedamas iš susijaudinimo, žvilgterėjo į mažą langelį. Kalinio kambarį blankiai degė žvakė, jis pats sėdėjo prie stalo, buvo matyti jo pečiai, plaukai ir rankos. Ant stalo, ant dviejų kėdžių ir ant kilimo netoli stalo gulėjo atidengtos knygos. Praėjo penkios minutės, o kalinys nė karto nepajudėjo. Per penkiolika kalinimo metų, išmoko sėdėti nejudant. Bankininkas pabarbeno pirštu į langelį, bet kalinys neatsakė į tai jokiu judesiu. Tuomet bankininkas atsargiai nuplėšė nuo durų antspaudus ir įkišo durysna raktą. Surūdijusi spyna užkimusiai karktelėjo ir durys sugirgždėjo. Bankininkas tikėjosi išgirsti nusistebėjimo šauksmą ir žingsnius, bet praėjus trejetai minučių už durų buvo visiškai tyla. Jis nusprendė įeiti kambarin.

Už stalo sėdėjo žmogus, visai nepanašus į paprastus žmones. Tai buvo oda aptrauktas skeletas, ilgais moteriškais gaurais, sutaršyta barzda. Veido spalva geltona žemės antspalviu, veidai įdubę, pečiai ilgi ir siauri, o ranka, kuria jis prilaike gauruotą galvą, buvo tokia liesa ir plona, kad bausi į ją žūrėti. Plaukuose žymu žilstelėjimas ir, žiūrint į senatviškai išvogtą veidą, niekas nepatikėtų, kad jam

tik keturiasdešimt metų. Ant stalo, prieš nulenktą galvą, tįso popierio lapas, išrašytas smulkiu braižu. Apgailėtinas žmogus! — pagalvojo bankininkas. Miega ir galbūt mato sapne milijonus. O reikėtų tik paimti tą pagyvėlį, mesti lovon, palengva pritoškinti su pusgylė ir pati patikimiausia ekspertyza nesuras jokių smurto mirties ženklų. Bet paskaitysime, ką jis čia parašė. Bankininkas paėmė nuo stalo popieriaus lapą ir paskaitė:

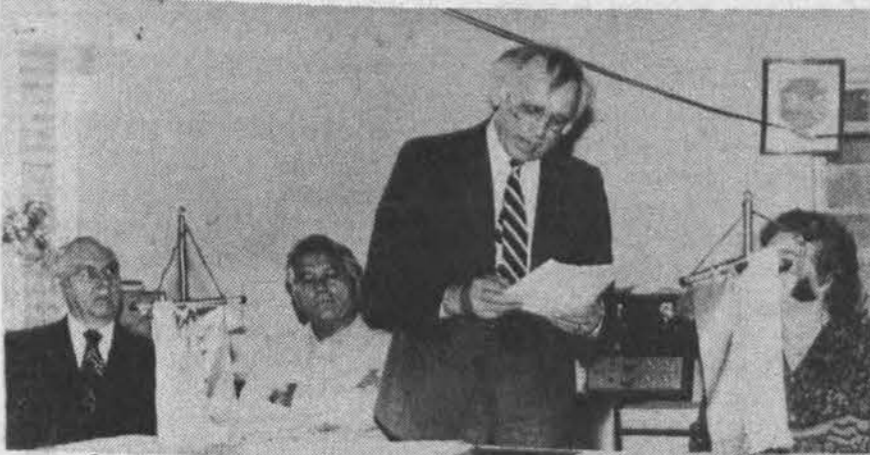
„Rytoj 12 val. dieną aš atgaunu laisvę ir teisę bendrauti su žmonėmis, bet pirmia, negu aplesiu šį kambarį ir išvysiu saule, laikau reikalinga tarti jums keletą žodžių. Švaria sąžine ir prieš Dievą, kuris mane mato, pareiškiu jums, kad aš niekinu ir laisvę, ir gyvenimą, ir sveikatą, ir visa tai, kas jūsų knygose vadinama pasaulio gėriu. Penkiolika metų aš atidžiai studijavau žemės gyvenimą. Tiesa, aš nemaciau nei žemės, nei žmonių, bet gi jūsų knygoje aš geriau aromatinį vyną, dainavau dainas, miškuose vaikiausi elnius, šernus, mylėjau moteris... Gražuolės, lengvutės kaip balti debesėliai, sukurtos jūsų genialių poetų burtais, lankė mane naktimis, snabzdėjo stebuklingas pasakas, nuo kurių svaigo mano galva. Jūsų knygoje aš laipiojau į Elbruso ir Montblano viršūnes ir iš ten stebėjau, kaip rytais tekejo saulė ir kaip vakarais užliedavo dangų, vandenyną ir kalnų viršūnes aukso purpuru. Iš ten matydavau, kaip virš manęs, praskirdami debesis, plieskė žaibai, mačiau žaliuosius miškus, laukus, upes, ežerus, miestus, girdėjau sirenas giedant ir piemenėlių dūdelių švilpavimą, įgandavau puikiųjų kipšų sparnus. Jūsų knygoje aš šokdavau į bedugnes prarajas, dariau stebuklus, žudžiau, deginau miestus, skelbiau naujas religijas, užkariaudavau ištisas valstybes. Jūsų knygos teikė man protingumą. Visa tai, ką per amžius sukūrė žmogaus mintis, mano kiaušė yra su-

spausta į mažą kamuolėlį. Žinau, kad esu protin-gesnis už jus visus. Aš niekinu ir jūsų knygas, niekinu viso pasaulio gėrį ir išmanymą. Viskas niekis, nepastovu, vaiduokliška, apgaulinga. Nežiūrint, kad esate išdidūs, gudrus ir žavėtini, mirtis nušluos jus nuo žemės veido kartu su po grindžio pelėmis, o jūsų palikuonys, istorija, jūsų genijų nemarumas, sąsals arba sudegęs kartu su žemės rutulium. Jūs išprotėjote ir einate ne tuo keliu. Melą priimate už tiesą ir biauromą, už grožį. Jūs nustebtumėt, jei ant obelių ir apelsinų medžių, vietoj vaisių, išaugtų varlės ir driežai arba rožės žiedai imtų skleistis arklio prakaito aromata. Taip aš stebiuosi jumis, pakeitusiaiis dangų į žemę. Aš nenoriu jus suprasti. Parodyti panieką visam tam, kurio jūs gyvenate, aš atsisakau tų milijonų, apie kuriuos anksčiau svajojau kaip apie rojų ir kuriuos dabar niekinu. Netekti ir juos teisės aš išeisiu iš čia penkias valandas anksčiau sutarto termino ir tuo būdu pažėsiu sutartį“.

Paskaitęs šitai, bankininkas padėjo popieriaus lapą ant stalo, pabučiavo keistuolių žmogų į galvą, apsisverkė ir išėjo iš flygelio. Niekadoms kitu metu, dargi po triuškinančio pralošimo biržoje, jis neįtūt tokios paniekos sau pačiam, kaip dabar. Parėjęs namo krito į lovą, bet jaudinimasis ir ašaros ilgai neleido jam užmigti. Kitos dienos rytą atbėgo išbalę sargai ir pranešė jam, kad jie matė, kaip flygelyje gyvenęs žmogus išlindo pro langą sodan, priėjo vartus ir kažin kur pasislėpė. Kartu su sargais bankininkas tuoj pat nuvyko flygelin ir įsitikino savo kalinio pabėgimu. Nesukelti bereikalingų svarstymų ir kalbų jis paėmė nuo stalo lapą su atsisakymu ir, grįžęs butan, įdėjo jį nedegamon spinton.

(Pabaiga)

Svečias iš Amerikos, žurnalistas Juozas Kojelis kalba šv. Kazimiero 500 metų mirties sukakties ir Vasario 16-sios šventės minėjime San Casimiro parapijos patalpose. Venecueloje.

ŠV. KAZIMIERAS PIETŲ AMERIKOJE

JUOZAS KOJELIS

(Pabaiga)

Lenkui rūpi Lietuvos laisvė

Prieš keletą metų iš dabar jau mirusios Aleksandros Vaisiūnienės buvau girdėjęs apie Lietuvai draugingą Venecuelos lenkų bendruomenės vadovą inžinierių Feliksą Zubrą (Zubr). Vėliau teko nugirsti, kad Zubro pastangomis Venecuelos vyriausybė davė vizą tėvui ir sūnui Brazinskams atvykti į Venecuelą, iš kur jie vėliau pateko į Ameriką. Šį kartą su Zubru susipažinau San Casimiro miestelyje, šv. Kazimiero jubiliejinės šventėje. Jis su kitais dviem lenkų bendruomenės atstovais sudarė oficialią lenkų delegaciją ir minėjimo metu tarė sveikinimo žodį ispaniškai. Pradžioje teko pasikalbėti su kitu delegacijos nariu, kurio pavardės neprisimenu. Iš karto palietėme lietuvių-lenkų santykius. Jis sakė, kad lietuvių-lenkų santykius turi nustatyti abipusė meilė. Aš atsakiau, kad ir meilėje vienas gali užduosinti kitą, ypač jei vienas fiziškai stipresnis. Prasidėjusi oficialioji dalis mūsų pokalbį nutraukė.

Po programos susipažinau su Zubru. Puikiai kalba lietuviškai su lengvu lenkišku akcentu. Pasirodo, kad septyniolikos klases baigęs lenkų gimnazijoje Kaune, o aštuntąją Vilniuje. Tėvai buvę Metelių dvaro savininkai. Pokalbis lengvai mezgėsi, kad netrukus pradėjome vienas antrą vardais vadinti. Dabrava jau buvo mane painformavęs, kad Zubras „La Religion“ dienraštyje šių metų Vasario 16-sios proga paskelbė apie Lietuvą gerą straipsnį: „Lietuva — herojų tauta“. To straipsnio tekstą parsivežiau į namus. Autorius už jį vertas padėkos.

Pokalbio pradžioje aš jį paklausiau, ar neužsigavęs, kad savo paskaitėleje apie šv. Kazimierą nepaminėjau lenkų. — Labai gerai, — tvirtino Feliksas. — Taip turi būti. Lenkija pasaulyje susilaukia dėmesio per popiežių, per Valęsą. Lietuvai sunkiau. Apie ją reikia daugiau kalbėti. Aš norėčiau, — pridėjo jis, — kad šiandien popiežius Romoje irgi tik apie Lietuvą kalbėtų.

Jo noras išsipildė. Rytąjaus diena, kovo 5, Caracas spauda jau rašė apie šv. Kazimierą iškilmes šv. Petro bazilikoje. Pranešta, kad popiežius tik apie Lietuvą ir lietuivius kalbėjęs.

Ilgėsiams pasikalbėjimui kita diena susitikome pas dr. Vladą ir Elena Gutauską, kurie mai, viešint Venecueloje, labai rūpestingai globojo. Pokalbis su Zubru „Draugo“ skaitytojams pateikėsi kiek vėliau. Šį kartą noriu tik pastebėti, kad iš jo atneštų dokumentų susidariau įspūdi, kad lenkų antinacinės rezistencijos pagrindis Vilniaus krašte buvo labai gerai suor-

ganizuotas. Zubras buvo vienas iš „Armija Krajowa“ vadų. Rusams grįžus, jis penkis kartus „legaliai“ (su suklastotais dokumentais) perėjo okupuotos Lietuvos — Lenkijos sieną vis kita pavarde. Galutinai iš Lietuvos pasitraukė 1946, o iš Lenkijos į Vakarų išvyko prancūzo pavarde. Turi visą pluoštą dokumentų lietuvių, rusų ir lenkų kalbomis su suklastotais antspaudais. Ant visų dokumentų yra po kelis antspaudus. Vienas, pats svarbiausias, rusų karinės valdžios, irgi padirbtas.

Zubro pagrindinė mintis lietuvių-lenkų santykių tvarkymui buvo ši: nereikia praeities perkelti į šių dienų sąlygas. Kas buvo — buvo, ir tegu lieka istorijos puslapiuose. Šiandien yra naujos situacijos, ir reikia daryti naujus sprendimus.

Venecuelos lietuviai

Venecueloje veikia penkios LB apylinkės: Caracas, Maracaibo, Barquisimeto ir Valencia. Specialiu susitarimu į LB-nę yra integruota lietuvių Katalikų misija, Lietuvos Jaunimo sąjunga, Šalpos fondas ir Kultūros fondas. Sausio 28-29 d. įvyko praplėstas VLB tarybos suvažiavimas. Dalyvavo 50 žmonių. Susiskirstė į 8 grupes, suvažiavimo dalyviai nagrinėjo degančias Venecuelos lietuvių problemas. Tarp kitų nutarimų venecueliečiai prisiėmė pareigą liepos 21-24 d. suruoti Pietų Amerikos lietuvių kongresą. Tai didelė našta negausiai lietuvių bendruomenei. Krašto valdybos pirmininkas dr. V. Dabrava turi didelių užsimojimų — reprezentacinė šalėje suruoti lietuvių simfoninės muzikos koncertą, per visų žinių kanalų paleisti stiprią informaciją Lietuvos reikalui, kongreso programą padaryti turiningą ir įdomią.

Amerikos lietuviai kaimyninėje kitame kontinente Lietuvių Bendruomenę jos dideliame užsimojime turėtų paremti.

Dr. Dabravos ir Broniaus Deveikio lydimi, aplankėme Caracas lietuvių kapelioną kun. Antaną Perkumą. San Casimiro miestelyje vyšk. Avila minėjo, kad kun. Perkumas neesąs stiprus, todėl iškilmėse negalėjęs dalyvauti. Mes jį radome dvasiškai budrų besidomintį lietuviškuoju pasauliu, gerą žodį turintį ir tiems, su kuriais visuomeniniame gyvenime yra turėjęs ir tam tikrų susikryžiamų. Kun. Perkumas, salezietis misijonierius jaunimo auklėtojas, laikraštinių, skautų veikėjas, nors fiziškai ir sunegalavęs, tačiau išlaikęs šviesų žvilgsnį į pasaulį, į lietuvišką gyvenimą ir nepraradęs žemaitiškos tarmės, nei humoro.

Vieną vakarą praleidome vašinguose Deveikių namuose. Bronius Deveikis, artimas dr. Dabravos bičiulis, visuomeninės veiklos rėmėjas, savo namuose turi sutelkęs dailininkų kūrinių (ypač visokeriopai vertingas iš Lietuvos at-

gabentas prezidento Antano Smetonos portretas), brangių ikonų kolekcija, įdomią senovinių virtuvės vario indų rinkinį. Čia sutikome dr. Joną Hermanavičių su žmona, su kuriais buvau matėsis Kretingoje ...1943 m.

Su senu bičiuliu ir bendraminčiu Vytautu Dabrava neįspėjome užbaigti kalbą, nors daugelį valandų praleidome kartu. Jis pasakojo apie Venecuelos lietuvių gyvenimą, reikšdamas džiaugsmą dalies jaunimo lietuvišku entuziazmu ir Lietuvių Bendruomenės veikėjų ištvėrime. Rūpestį jam kelė kitos jaunimo dalies per greitas nutaimitas ir vyresniosios kartos tautinio idealizmo išblėsimas. Įdomu buvo klausytis jo pasakojimų apie sėkmingus prasiveržimus į didžiąją Venecuelos spaudą ir ryšių sudarymą su įtakingais valdžios, intelektualinio pasaulio ir Bažnyčios atstovais. Apie tai, ką jis pasiekė, Amerikoje tegalima tik svajoti.

Ir būdamas ten, ir jau grįžęs, ne kartą pagalvoju, kokia būtų palaima, jei dr. Vytautas Dabrava atstotų lietuvių iševijos politinės vadovybės priekyje. Reikalai iškart pasitaisytų. Jis socialus, be galo darbštus, totališkai atsidavęs Lietuvos reikalams, dėntelmenas ir su tais, su kuriais nuomonės išsiskiria. Jo diplomatinį talentą patvirtintų ir toks faktas, kad diplomatinėje tarnyboje net keli kraštai jį apdovanojo aukštais ordiniais. Jau išėjusį iš diplomatinės tarnybos Venecuelos prezidentas ne taip seniai irgi tokiu ordinu jį apdovanojo kartu su kun. A. Perkumu ir dr. I. Šeputiene.

Dabravų namuose, Undos-Apolonijos karališkai vaišinami, sutikome daugiau Caracas lietuvių. Malonu buvo pažinti Šulcus, jaunesnės kartos lietuvių aktyviai dalyvaujančius visuomeninėje veikloje. Kaip jau minėjau, Antanas Šulcus yra Lietuvos Katalikų misijos pirmininkas. Čia sutikau latvius turtuolius Vitols, kurie latvių projektams paremti aukoja šimtus tūkstančių dolerių. Vitols įdomavosi Amerikos baltų veikla, ypač Baltų Laisvės lyga.

Apie Jūratę Statkute-Rosale buvau anksčiau daug girdėjęs ir kai kuriuos jos straipsnius „Dirvoje“ skaitęs. Šį kartą teko ją sutikti asmeniškai, pasikalbėti, padiskutuoti ir apsilankyti jų namuose. Jūratė — penkių sūnų motina, sugebėjo juos išmokyti lietuviškai. Ji, kun. Perkumo žodžiais, „gera lietuvė“, intelektualai, stiprus lietuviškos veiklos ramstis. Šiuo metu Chicagoje Morkūno spaustuvinėje spausdinama jos studija, atremta į seną ispanų metraščių, jos nuomone, labai reikalingą istorinį šaltinį tolimai Lietuvos praeičiai pažinti. Jos vyras Luis, Caracas miesto vyr. inžinierius, nors ir neišmokęs lietuviškai, tačiau gyvena lietuviškais rūpesčiais ir žmonai talkina jos darbuose.

Rosales namuose gyvena ir jos mamytė Genovaitė Statkuvienė, kurios vyras, Jonas Statkus, nepriklausomoje Lietuvoje buvo Valstybės saugumo departamento direktorius. Rusams užėmus Lietuvą, tuoj pat buvo areštuotas, išvežtas Rusijon ir dingo be pėdsakų. Su Statkuviene apie tuos laikus ilgiau pasikalbėjome.

San Casimiro miestelyje teko sutikti lietuvių jaunimo aktyvą (Mazeika, Baroną ir kt.) ir susipažinti su daugeliu vyresniųjų. Buvo gaila, kad sutikome tik Julij Vaisiūną be žmonelės Aleksandros. Ji jau mirusi. Kai pirmą kartą 1977 lankėmės Venecueloje, jie abu mums buvo paslaugūs gidai, o Aleksandra tapo „Į Laisvę“ žurnalo artima bendradarbė.

Visą buvimo laiką Venecueloje pastogė, duona ir druska mus aprūpino dr. Vladas ir Elena Gutauskai. Gausiai besinaudodami žemiškomis gėrybėmis, jų namuose galėjo-

me pabendrauti su daugeliu Caracas lietuvių. Pats dr. V. Gutauskas turi turtingą praeitį. Prasidėjęs rusų-vokiečių kare 1942, jis dirbo Panevėžyje ir tik per atsitiktinumą nepateko į bolševikų nužudytų gydytojų (J. Zėmgulyš, A. Gudonis ir S. Mačiulis) skaičių.

Paašikėjo, kad Elena yra buv. Lietuvos užsienio reikalų ministerio Juozo Urbšio sesutė. Jos brolis skaudžioje Sibiro odisejoje išliko gyvas ir po Stalino mirties grįžo Lietuvon. Į Gutauskų namus ateina (Nukelta į 5 psl.)

Pagerbkime mūsų **MOTINAS** įjungdami jas į šį specialų šv. Misių devindienį!

Motinos Dienos Novena — Geg. 4—13 d. MARIJONŲ VIENUOLYNO KOPLYČIOJE

Ši novena, į Vilniaus Aušros Vartų Stebukl. Gaillestingumo ir Nepaliaujamos Pagalbos Švč. Dievo Motiną Mariją, bus celebruojama už mūsų motinas, pamotės, uošvės, močiutes ir žmonas, gyvas ir mirusias.

Reikšdamas dėkingumą už motinos meilę ir pasiaukojimą jungiu ją į šv. Misių noveną.

Motinos vardas ..... gyva/mirusi

Novena! aukojų .....

Vardas, pavardė .....

Adresas .....

MARIAN FATHERS, 6336 S. Kilbourn Ave., Chicago, IL 60629

VII-TOSIOS LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖS

Bilietų Informacija

KOLOZIEJUS, Richfield, Ohio, 1984 m. liepos mėn. 1 dn., bilietai gaunami:

CLEVELANDE: Valdonė Ziedonis, 18706 Kildeer, Cleveland, Ohio 44119. Patra — (216) 531-6720, 794 East 185 St., Cleveland, Ohio 44119.

CHICAGOJE: p. p. Vaznelių „Gifts International“ krautuvėje, 2501 West 71st St., Chicago, Ill 60629, tel. (312) 471-1424.

TIKETRON: visur JAV-se su kredito kortele: Lithuanian Folk Dance Festival.

BILJETŲ KAINOS: \$14.00 \$10.00, \$7.00 ir \$5.00. Organizacijos, užsiskiusios ir sumokėjusios už ne mažiau kaip 25 bilietus iš anksto per Coliseum gaus \$2.00 nuolaidą nuo kiekvieno bilieto.

ISKILMINGO BANKETO BILJETAI

BANKETAS įvyks liepos 1 d. Stouffers Inn on the Square viešbutyje. Kaina: \$27.00.

JAUNIMUI — Holiday Inn — Rockside. Kaina jaunimui: \$13.00. BILJETUS PLATINA:

Ona Jokūbaitienė — (216) 481-7161 3000 Hadden Rd., Euclid, Ohio 44117

Romas Zorška — (216) 371-0130 4113 Silsby Rd., University Hts., Ohio 44118

Bilietus užsakant paštu, čekius rašyti: Lithuanian Folk Dance Festival, Inc. ir pridėti sau užadresuotą voką su pašto ženklu.

Bilietų Platinimo Komisija

7 Drive-in Tellers

Open 6 days a week

Open Friday evenings, 5 P. M. to 8 P. M.

Instead of Thursday evenings

MARQUETTE NATIONAL BANK

64th and So. Western Avenue

Main Bank — 6316 South Western GR 6-5100

CLASSIFIED ADS

MISCELLANEOUS

FASHION CARPETS KILIMAI

Lietuvių prekyba 3304 W. 63 St. — Tel. 778-9064

Įvairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlių.

COSMOS PARCELS EXPRESS

2501 W. 69 St., Chicago, IL 60629

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Tel. 925-2737

Vytautas Valantinas

10 — 20 — 30% pigiau mokėsite u. apraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS

Tel. GA 4-8654

3208 1/2 W. 95th Street

PACKAGE EXPRESS AGENCY

MARIJA NOREIKIENE

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Labai pagelaujamos geros rūšies prekės. Maistas iš Europos sandėlių.

2608 W. 69 St., Chicago, IL 60629

Tel. — 925-2787

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuval

PARDAVIMAS IR TAISYMAS

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna aprauda.

Priimame MASTER CHARGE ir VISA

Tel. — WA 5-8063

MASTER PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai, Flood control. Užsiskimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Pailkite pavarde ir telefoną — lietuviškai.

SERAPINAS — Tel. 636-2960

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

NEDAS, 4059 Archer Avenue

Chicago, IL 60632. Tel. 927-5980

VALOME

KILIMUS IR BALDUS

Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis

BUBNYS

Tel. — RE 7-5168

A. VILIMAS

MOVING

Apraustas perkraustymas

Įvairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5996

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE

NOTARY PUBLIC

4259 S. Maplewood — Tel. 254-7450

Taip pat daromi Vertimai, Giminių iškvietimai, pildomi Pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gi skelbimų kainos yra visiems prieinamos.

Perskaite „Draugą“ duokite kitiems pasiakaityti.

REAL ESTATE

Savininkas parduoda 2-jų butų mūr. namą (6 ir 5 kamb.) Francisco ir 72-os apylinkėje. Radiant šildymas, kabintinė virtuvė, naujas stogas, pilnas rūšys. 2 maš. garažas. Skambint po 6 val. vakaro tel. 925-2198.

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

ISNUOM. 4 kamb. butas Brighton Parke vienam ar dviem asmenim. Skambint po 12 val. d. tel. 247-3838.

REAL ESTATE

LAIKYKIMES MARQUETTE PKE. — GERIAUSIA VIETA LIETUVIAMS.

9 butų mūrinis. Labai geros pajamos. Didelis butas savininkui. Geras investavimas.

3-jų butų mūrinis. Garažas. Nebrangus.

Didelis gražiai įrengtas bungalas. Pulk dideli seimai.

SIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax

2951 W. 63rd Street

Tel. 436-7378

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas — Valdymas

Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimas

BELL REALTY

J. BACEVICIUS

6529 S. Kedzie Ave. — 778-2233

MISCELLANEOUS

Kelias į altoriaus garbę

J. VAISNORA, MIC

Ark. Jurgio Matulaičio beatifikacijos bylos apžvalga. Generalinės Postuliacijos leidinys 1969 m.

Kaina su persiuntimu \$1.00.

Gaunama DRAUGE

VIZITINIŲ KORTELIŲ REIKALU

Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznieriui jas plačiai naudoja. Bet tinka ir visų lumų atstovams turėti gražias vizitines korteles.

Kreipkitės į „Draugo“ administraciją visais panašiais reikalais.

DRAUGAS

4545 W. 63rd St.

Chicago, IL 60629

Popular Lithuanian RECIPES

PATIKSLINTA IR PAGRAZINTA

ASTUNTOJI LAIDA

Suredagavo

Juozapina Daužvardienė

Šiom dienom Draugo spaustuve išleido aštuntą laidą šios populiaros virimo knygos. J. Daužvardienė vėl patikslino ir pagražino šią laidą naujais pataisymais.

Tai geriausia dovana naujoms žmonoms ar marčioms. Daugelis apdovanojo kitataučius supažindindami juos su lietuvišku maistu ir virimu. Ši knyga yra sukėlus ir kitai daug pasisekimo lietuvių ir kitataučių darbo vietose ir organizacijose.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, Knygu Skyrius

4545 W. 63rd Street

Chicago, IL 60629

Kaina su persiuntimu \$5.66

Illinois gyventojai pridėkite dar

Bostone State House Vasario 16-tos dienos proga buvo pirmą kartą iškelta Lietuvos vėliava. Delegacija pas valstijos atstovą W. Glodį. Iš kairės: Marionio Parko Worcester pirmininkas Kazys Adomavičius ir jo žmona Teresė, Mass. State atstovas

William Glodis, skaučių Atlanto rajono atstovė j.s. Genė Treimienė, JAV Liet. Bendruomenės Visuomeninių reik. tarybos narys inž. Eduardas Meilus, Jr., šio įvykio iniciatorius. Nuotr. T. Gaidelytės-Meiluvienės

BENDRUOMENININKAI VEIKLŪS CONNECTICUT APYGARDOJE

Balandžio 8 d. Waterburio lietuvių klubo salėje įvyko LB Connecticut apygardos metinis suvažiavimas, suauktas apyg. valdybos. Dalyvavo visų 8 apylinkių valdybų nariai, atstovai bei keli LB tarybos nariai, iš viso 44 asmenys.

Suvažiavimą atidarė Waterburio apyl. pirm. V. Vaitkus, sveikindamas suvažiavusius kaip šeiminkas, o tolesnį vadovavimą perdavė apyg. pirm. A. Lipčienė. Sios pakviestas kun. P. Sabulis sukalbėjo pradžios malda. Praėjusių metų suvažiavimo protokola perskaitė J. Kazlauskas, protokolas priimtas. Nors nutarimas į valdybą kviešti lietuvišką radijo valandėlių vadovus patarėjais nebūvo vykdytas, bet tie ir be kvietimo toliau bendradarbiavo.

Apygardos vald. veiklos pranešimą padarė pirm. Lipčienė. Svarbesnieji veiklos darbai: Apyg. vald. pirmininkė, kai kurie nariai bei apylinkių valdybų kai kurie pirmininkai ir nariai buvo vyriausiojo darbo komiteto, ruošusio šv. Kazimiero 500 metų jubiliejų Hartforde, vadovai, o visos apylinkės talkinos. Taip visų Connecticut valstijos lietuvių ir jų organizacijų parama jubiliejus suruoštas ir atšventas didingai. Apyg. vadovybė rėmė ir ragino apylinkes remti visus lietuviškus reikalus. Apygardos valdyba iš savo išdo skyrė 100 dol. Lietuvių dienoms Chicagoje, 100 dol. Lituaništinėi katedrai, 50 dol. Lietuvos atstovybės Washingtono remontui, po 25 dol. „Pasaulio lietuviui“ stiprinti ir šv. Kazimiero minėjimo ruošimui. Pirmininkė ir apygardoje išrinkti LB tarybos nariai bei atstovai į Lietuvos dienas dalyvavo ir aktyviai reikėsi jiems skirtoje veikloje. Apyg. vadovybei kai kada teko koordinuoti apylinkių veiklą, kartais prie tos veiklos prisidėdant, ypač ruošiant minėjimus, kaip pvz. Marionio „Aušros“ ir kit. Apylinkių veikla nors ir įeina į apyg. vadovybės kompetenciją, bet atlikta apylinkių, tai apylinkės ir praneš apie tai.

Apyg. vald. izdininkas J. Saulys pranešė kasos stovį. Per metus būta 672 dol. pajamų ir 484 dol. išlaidų, kasoje likę 188 dol. Apylinkės su apygarda atsiskaito pakankamai gerai. Kontrolės komisijos pirm. J. Petuška kontrolės aktu patvirtino izdininko pateiktą apyskaitą ir

pagyrė apygardos valdybos veiklą.

Apylinkių pirmininkai ar atstovai perskaitė suglaustus pranešimus apie apylinkių veiklą: Bridgeporto — V. Barius, Hartfordo — A. Dzikas, New Haveno — Šaulienė, New Britaino — R. Butrimas, New Londono — A. Lipčienė (įgaliota apyl. pirmininko), Putnamo — dr. J. Kriaučiūnas, Stamfordo — G. Zemaitaitis ir Waterburio — V. Vaitkus. Iš pranešimų paaiškėjo, kad gausiausia nariais apylinkė yra Waterburio, po to Hartfordo, o kitos mažesnės ar labai mažos, bet visos veiklios. Visoje apygardoje yra tik daugiau kaip 600 aktyvių narių, bet Vasario 16-tąją minint, į minėjimus atsilanko ir neaktyvių bendruomenėje lietuvių, ir lietuviškoms laisvinimo organizacijoms surinkta šiais metais daugiau kaip 11,200 dolerių. Kiti lietuviški reikalai taip pat remti nemažomis sumomis, neskaitant tiesioginių asmenišku aukų tiems reikalams. Kelios apylinkės, ypač Waterburio ir Hartfordo, pajėgios suruošti kultūrinius, meninius ir pramoginius renginius, net išskviečiant menininkus ar jų grupes programai atlikti. Hartfordo ir New Haveno apylinkėse veikia tautinių šokių grupės, ypač veikli ir jau plačiai žinoma yra pirmoji. Hartforde veikia lituanistinė šeštadieninė mokyklėlė, kur atvežami vaikai ir iš apylinkių, o Stamfordo apylinkės vaikai vežiojami į New Yorke esančią mokyklą. Hartfordo, Waterburio, Putnamo ir kai kurios kitos apylinkės kasmet suruošia lietuviškos tautodailės parodėles lietuviams ir amerikiečiams. Hartforde, New Haveno, Waterburyje, New Britaine remiami lietuviškų parapijų chorai. Visose apylinkėse parašyta daugybė laišku ir rezoliucijų Amerikos valdžios pareigūnams, prašant kelti Lietuvos bylą, kelti balsą dėl persekiojimų Lietuvoje, padėti persekiojamiems, išleisti Dariaus Girėno pašto ženklą, sustabdyti OSI rėmimą sovietų KGB pateiktais dokumentais ir pan.

Viešai padėkota dr. P. Vileišiui, kad jis pasirūpino sudaryti lietuvių delegaciją pas valstijos gubernatorių W. O'Neill Vasario 16-tosios proga. Gubernatorius kasmet skelbia valstijoje Lietuvių dieną ir pasirašo lietuviams palankią proklamaciją.

J. Kr.

ŠV. KAZIMIERAS

(Atkelta iš 4 pusl.)

daug lietuviškų laikraščių ir žurnalų, nors iš Šiaurės Amerikos jie keliauja lėtai — pėstute. Bet jie kantrūs laukti. Su Gutauskais susitikome pirmą kartą gyvenime, o išsiskyrėme kaip artimi giminės.

Kelias atgal

Dviejų bičiulių, Vytauto Dambrovos ir Broniaus Deveikio, palydėti, atvykome į Caracas aerodromą. Vos įėjus į PAN AM skyrių, jiedu iš tolo ėmė sveikinti jauną bilietų pardavėją. Priėjus arčiau, pa-

skaičiau ant jos krūtinės prisegtoje kortelėje pavardę KRAUCIUNAS. Taigi, lietuvaite. Pasirodo, kad visi Caracas lietuviai vieni kitus pažįsta. Panelė Krauciūnaitė (lietuviškai beveik nemoka — motina anglė) maloniai sutvarkė bilietų formalumus, netgi kiek palydėjo, su mumis nusifotografavo, o tada mudu su žmona pro pasų kontrolę nuskubėjome į lėktuvą.

Iš Caracas į Miami kelionė neilga — vos poros valandų su nedideliu priedu. O iš čia United Air Linės lėktuvu į Los Angeles, kur laukė III Žmogaus teisių konferencijos kai kurie paruošiamieji darbai.

A. A.

KAZYS KUPREIŠIS

Gyveno Chicago, Illinois, Marquette Parko apylinkėje. Mirė balandžio 28 d., 1984 m., 10:45 val. ryto, sulaukęs 76 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Tauragės apskrityje. Amerikoje išgyveno 34 m. Pasiliko dideliame nulūdimė 2 sūnūs — Edward, mąrti Jean ir Romas; 6 anūkai Michele, Kimberly, Edward, Jr., Susan, Vicki ir Valerie; 4 proanūkai; brolis Joseph Saras su šeima, gyv. Boston, Mass., ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Vėlonis buvo vyras a. a. Urtės Kupreišis. Kūnas pašarvotas Lack-Lackawicz koplyčioje, 2424 W. 69th St. Laidotuvės įvyks antradienį, gegužės 1 dieną. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atvydėtas į šv. Mergerlės Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už vėlonio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į šv. Kazimiero lietuvių kapines. Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nulūdę: SŪNŪS, MARTI, ANOKAI, PROANŪKAI ir BROLIS. Laidotuvių direkt. Steponas C. Lack ir Sūnūs. Tel. 737-1213.

A. + A. EDVARDUI MAŽIONIUI mirus, nuosirdžiai užjaučiame mūsų draugijos narę, vėlonio seserį Oną Mažionytę ir visą Stropų šeimą.

LIETUVOS DUKTERŲ DRAUGIJA

A. + A. EDVARDUI MAŽIONIUI mirus, jo seserims Onai Mažionytei ir Anicetai Stropienei bei visiems giminėms nuosirdžiai užuojautą reiškia

LIETUVIŲ OPERA

Buvusiam Dainavos Ansamblio valdyboje mielam bendradarbiui

A. + A. VINCUI IZOKAIČIUI mirus, jo žmoną ELYTĘ ir šeimą, motiną ONĄ, seseris DANĄ, PUODŽIONIENĘ, ROMĄ PRAPUOLENIENĘ ir brolių JONĄ su šeimomis, pusbrolius, bei kitus gimines nuosirdžiai užjaučia

EUGENIJUS ir IRENA SLAVINSKAI
St. Petersburg Beach, FL.

Mielam kolegai

A. + A.

DR. STASIUI BUDRIUI mirus, jo žmoną DR. MILDĄ ir dukrą GRAŽINĄ nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

PETRONELĖ ir JURGIS STARKAI

Mielai tetai

A. + A. PRANEI PLECHAVIČIŪTEI-BALANDIENEI

iškeliavus į Anapus, nuosirdžiai užuojautą reiškia me sūnams MINDAUGUI su ŠEIMA ir GEDIMINUI bei kitiems ARTIMIESIEMS.

REGINA ir RAIMUNDAS
OŠLAPAI su ŠEIMA

PADĖKA

MANO MYLIMAM VYRUI

A. + A. JONUI KARIUI

kovo mėn. 26 d. mirus, dėkoju Lietuvos Generaliniam Konsului New Yorke Anicetai Simučiai, Lietuvos Atstovui Washingtonė Dr. Bačkui ir visiems raštu ir asmeniškai mane užjautusiems.

Esu dėkinga Prel. Pranui Prancui, aukojusiam šv. Mišias ir pasakiusiam pamokslą, Vladui Barui už skaitymą ir giedojimą šv. Mišių metu. Visiems, kurie aukoję šv. Mišioms, už gėles ir aukas Liet. Fondui. ALKAI, Tėvams Pranciškonams ir švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo Seselėms. Taip pat dėkoju grabnešiams ir Dougiello's šermentinei už malonų patarnavimą.

Nulūdusi žmona,
Bridgeport, Conn. **JOANA K. KARIENE**

A. + A. VINCUI IZOKAIČIUI mirus, jo žmoną ELYTĘ, sūnus ANTANĄ ir JUOŽĄ, Elytės tėvus LEONĄ ir JUZEFĄ VENSKUS, motiną ONĄ, seseris DANĄ ir ROMĄ ir brolių JONĄ su ŠEIMOMIS nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

GRAŽINA NORVILAITE - ERINGIENE
Baltimore, Md.

Buv. Joniškių gimnazijos direktoriui

A. + A.

VINCUI AMBRAZIEJUI mirus, jo žmoną ROZALIJĄ, sūnų MARIJŲ ir kitus ARTIMUOSIUS nuosirdžiai užjaučiame.

P. ir J. LAMPSAČIAI PR. ir J. MASILIONIAI
V. ir P. ŽOLYNAI

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas 44 YARDS 7-1741-2

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

Laidotuvių direktoriai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. — 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių Direktoriai

1446 South 50 Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

Skaitykite ir platinkite dienr. "Drauga".

× "Draugo" atkarpoje šlandien baigiamas P. Pajaujo "Lažybas". Rytoj pradėsime spausdinti Br. Aušroto kelias dienas trunkantį straipsnį "Prezidentai Kubos ir Grenados krizių šviesoje".

× Poetas Bernardas Brazdžionis iš Vista, Calif., buvo atvykęs į Chicago dalyvauti Lietuvos fondo knygos supažindinimui ir atlikti meninės programos, penktadienį, balandžio 27 d., jis, lydimas A. Kairio ir dr. A. Sešplaukio, aplankė "Draugo" redakciją, pasikalbėjo su redaktorais ir painformavo apie savo darbą. Šeštadienį dalyvavo K. Donelaičio lit. mokykloje ir supažindino mokinius su savo poezija. Šeštadienio vakare dalyvavo Liet. fondo knygos "Lietuvių Fondas" sutiktuose. Gegužės 1 d. išvyko atgal į Kaliforniją.

× A. a. Jadvyga Vencevičiūtė-Kutkuvienė, buvusi Lietuvos Valstybinės operos solistė, mirė balandžio 27 d. Vėlionė buvo gimusi 1898 m. sausio 25 d. Žiogu dvare, Skapiškio valsč., Rokiskio apskr. Studijavo Kaune ir Paryžiuje, Prancūzijoje. Dainavo operoje Kaune ir Vilniuje, dėstė Muzikos konservatorijoje. Chicagoje gyveno nuo 1949 m. Būvo pašarvota Petkaus Marquette laidojimo įstaigoje. Po pamaldų Nekalto Prasidėjimo par. bažnyčioje palaidota prie savo vyro a. a. sol. Aleksandro Kutkaus Tautinėse lietuvių kapinėse.

× JAV Lietuvių jaunimo sąjungos politinis skyrius šį sekmadienį tarp Marquette ir Brighton Parko lietuvių rinko aukas jaunimo veiklai ryšium su OSI-KGB sandėriui paremti. Jaunimas rašo laiškus senatoriams ir atstovams, prašydamas, kad tie pravestų OSI pareigūnų apklausinėjimus, o gegužės 21 d. dideliu būriu vyks į Washingtoną ir aplankys jų įstaigas asmeniškai.

× "Galerijos" patalpose (226 W. Superior St.) gegužės ir birželio mėnesį vyks Algimanto Kezio fotografijų paroda "Miestas ir gamta". Parodos atidarymas ir svečiavimas bus gegužės 5 d., šeštadienį, nuo 12 iki 4 val. p. p.

× Marquette Parko liuanistinės mokyklos Motinos dienos minėjimas bus šeštadienį, gegužės 5 d., 3 val. p. p. parapijos salėje. Kviečiami mokiniai tėvai ir draugai minėjime dalyvauti.

× A. a. Petro Gurino vienerių metų mirties sukaktį minint šv. Mišios už jo sielą bus atnaujamos gegužės 6 d., sekmadienį, 10 val. ryto Tėvų Marijonų koplyčioje, 6336 S. Kilbourn Ave. Giminės, draugai ir pažįstami prašomi dalyvauti šv. Mišiose.

Nulūdę: Žmona, Sūnus, Tėvai (pr.).

× Lietuvos Dukterų draugijos tradicinis pavasario balius rengiamas gegužės 12 d., šeštadienį, Jaunimo centre. Maloni programa, gera vakarienė, linksma muzika. Daug dovanų laimėjimui. Stalus rezervuoti ir bilietus įsigyti draugijos patalpose — 2735 W. 71 Street. Telefonas 925-3211. (pr.).

ARAS
Dengiamie ir taisome visų rūšių STOGUS.
Su aukštu patyrimu: esame apdrausti. Pats prižiūri darba.
ARVYDAS KIELA
737-1717

× Vytautas Kutkus iš Detroito buvo atvykęs į Lietuvos fondo posėdžius ir dalyvavo knygos "Lietuvių Fondas" sutiktuose. Ta proga jis aplankė "Draugo" redakciją ir pasikalbėjo apie spaudos darbus, lietuviškus rūpesčius, ypač šiais metais rengiamą Lietuvos Tautinių šokių šventę Clevelande.

× Kernavės tunto Motinos dienos sueiga bus gegužės 6 dieną, sekmadienį. Sueiga prasidės šv. Mišiomis 10 val. r. mažojoje Jaunimo centro salėje. Prašome visas Kernavės skaites dalyvauti punktučiai, su tvarkingomis uniformomis. Visi skautai kviečiami, ypač mamytės, ypač mielai kviečiamos dalyvauti.

× Specialus komitetas, vadovaujamas Justino Šidlausko, rengia LKB Kronikos VI tomo lietuvių kalba ir II tomo ispanų kalba sutiktuose gegužės 4 d., penktadienio vakaronės metu, 7:30 val. vak. Jaunimo centro kavinėje. Bus ir kavutė. Visi kviečiami gausiai dalyvauti.

× Kr. Donelaičio liuanistinių mokyklų mokinii laikraštėlio "Pirmieji žingsniai" konkurso laimėtojų premijos bus įteikiamos šį šeštadienį, gegužės 5 d., 12 val. Francis McKay mokyklos auditorijoje, kansas Fairfield ir 69-tos gatvės, Chicago, Ill. Pirmos, antros ir trečios vietos premijos bus įteikiamos pradinės ir aukštesniosios mokykloms mokiniams už geriausiai parašytus eilėraščius, rašinius ir piešinius. Programoje mokiniai paskaitys savo kūrybą, bus dainų ir tautinių šokių. Kr. Donelaičio mokyklų mokinii tėveliai ir svečiai yra kviečiami atsilankyti ir pasiklausti mūsų jaunųjų kūrybos.

× Silvija V. Juskaite, Zitės ir inž. Viliaus Juskių, gyv. Winter Haven, Fla., duktė, baigė Lauderdale, Fla., Meno institutą ir kovo 23 d. gavo diplomą. Jos laimėjimu džiaugiasi tėveliai, vyresnė sesuo Virginija su vyru Richardu, brolis Viktoras Chicagoje, seneliai Genovaitė ir Juozas Juška Floridaje. Silvija priklauso St. Peterburgo tautinių šokių grupei "Bangai", dalyvavo Lietuvos klubo gražuolės rinkimuose. Dabar ji lankosi Chicagoje pas savo brolių ir mēgina čia susirasti darbą.

× Bruno Živatkauskas, Antanina Butkus, J. Litvinas, Dana Varaneckienė, M. Utz, Irena Putrius, Vida Rudis, Antanas Kuras, Antanas Kareiva, Albertas Stočkus, gyv. Chicagoje, atvyko į "Draugą" ir įsigijo įvairių leidinių už didesnes sumas.

× "Fausto" operos su Valpurģijos nakties scena spektakliu, kurie bus jau šį savaitgalį Morton East teatre, 2423 S. Austin Blvd., Cicero, bilietai gaunami Vaznelių krautuvėje, 2501 W. 71 St. Tel. 471-1424. Ten pat gaunami ir autobusų bilietai. Autobusai išvažiuoja: iš Marquette Parko šį šeštad., 6 val. vak. ir šį sekmad. 1:30 val. popiet nuo 69-os ir Washenaw Ave.; iš Brighton Parko šį šeštad. 6:15 v. v. ir šį sekmad. 1:30 val. popiet nuo 43-čios ir California Ave. Prašome nesilauoti, nes autobusai išvyks punktučiai ir po spektaklių sugrįš atgal į tą pačią vietą. (pr.).

× PLB Visuomeninių reikalų komisija koordinuoja LB politinių studijų savaitgalį, kuris įvyks gegužės 11-12 dienomis New Yorke. Jo metu tarp kitko bus svarstomas klausimas, dėl kurio mūsų tarpe yra pasireiškę įvairių nuomonių: kaip reaguoti į dabartinius bandymus JAV Kongrese atšaukti Jaltos susitarimus? Šį klausimą studijų dienose referuos Alg. Gureckas.

× Vytautas Plukas iš Santa Monicos, Calif., buvo atvykęs į Chicago, kur lankė savo draugus ir pažįstamus. Lydimas inž. J. Rimkevičiaus, aplankė "Draugą", pasidalino įspūdžiais, informacija su redakcija ir įsigijo naujausių leidinių. Vyt. Plukas yra "Draugo" bendradarbis, spausdina savo poeziją.

× Po 5 dol. atsiuntė aukų: B. Prapuolenis, Maria Gocaitas, A. G. Treinys, Pete Bedulskis, Marija Titenė, Kaz. Kučinskas, R. Stakauskas, J. Plaušinitis, J. Pileckienė, Antanas Stukas, Bronė Abramasa, R. Paškus, F. Rajeckas, M. D. Banevičius, J. Stankūnas, Vladas Mačiukas, Waler Sulskis, Anna Banis, J. Jakštys, Ignas Budrys, J. Baranauskas, E. Miller, J. Jusevičius. Labai ačiū.

× Bronius Liškus, Miami Beach, Fla., Vincas Čepukaitis, Cleveland, Ohio, Ant. Osteika, Warren, Mich., Julia Žičkus, Chicago, Ill., Domas Vaičius, Hudson, N. J., Vladas Sniolis, St. Petersburg, Fla., Aloyzas Balys, New York, N. Y., Vladas Keiba, Rochester, N. Y., Vytautas Gutauskas ir Salomėja Tereševičienė, Chicago, Ill., įvairiomis progomis atsiuntė po 10 dol. aukų. Labai ačiū.

× Petras Kudulis, Cleveland, Ohio, A. Lekšas, Ft. Lauderdale, Fla., P. Gaizauskas, Highland Hts., Ohio, Jonas Čipkus, Willowick, Ohio, O. Žukas, Glendale, Cal., V. Bakšys, Dorchester, Mass., J. Andriulis, Hot Springs, Ark., pasinaudodami Lietuviškos knygos klubo išleisčių leidinių išpardavimu, kiekvienas užsisakė įvairių leidinių už didesnes sumas.

× Šarūnas Rimas, Riverside, Ill., Juozas Jasinevičius, Euclid, Ohio, Jonas Radas, Livonia, Mich., Stasė Levanienė, Waterbury, Ct., Anastazia Lipnickas, Woodhaven, N. Y., Jadvyga Juras, Westchester, Ill., Antanas Poškus, Mississauga, Kanada, K. Daugvydas, Detroit, Mich., Gražina Budrytė, Chicago, Ill., atsiuntė po 10 dol. aukų įvairiomis progomis. Labai ačiū.

× Dr. Jonas Šalna, Graylake, Ill., Petras Mikšys, Leicester, Mass., Stasys Skėma, Toronto, Kanada, Donatas Kisielius, Upper Darby, Pa., Liūdas S. Šmulkštys, Arlington Hts., Ill., Sofija Raksnyš, Hallandale, Fla., Irena Kerelienė, Palos Park, Ill., Juozas Rumbutis, Geneva, Ohio, Bronė Dirmantienė, Chicago, Ill., Jonas Kriščiukaitis, Avon, Mass., atsiuntė po 10 dol. aukų įvairiomis progomis. Labai dėkojame.

× St. Petersburg, Fla., Balfo skyrius per Kazį Kleivą atsiuntė 8 dol. auką. Labai ačiū.

× Stasė Pautienienė, Cicero, Ill., Jurgis Grabauskas, Petras Stravinskis, Chicago, Ill., M. Jurgutis, Batavia, Ill., apsilankė "Drauge" ir užsisakė įvairių leidinių.

× Birutė Viskantienė, gyv. Rollings Hills Estates, Cal., užprenumeravo vieneriems metams "Draugą" savo tėvui Broniui Stikaičiui, Los Angeles, Cal., kaip dovaną jo gimtadienio proga. Taip pat pratęsė ir savo prenumeratą su 10 dol. auka už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai ačiū.

× J. Kriaučiūnas, Sudbury, Ont., Kanada, užsisakė įvairių leidinių už didesnę sumą ir dar paaukojo 6 dol. lietuviškos knygos paramai. Labai ačiū.

Kr. Donelaičio mokyklų 25-rių metų sukaktį minint mokytojai su tėvų komiteto pirm. Iš kairės: Tėvų kom. pirm. J. Variakojis, dir. J. Širka, M. Placiėnė (dirbusi mokykloje 24 metus), R. Kučienė, L. Juozapavičius ir V. Gutauskas. Nuotr. J. Tamulaičio

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

BRAZDŽIONIS LIET. FONDO VAKARONĖJ

Lietuvių fondas balandžio 28 d. Jaunimo centro kavinėje surengė naujo leidinio "Lietuvių fondas" sutiktuose. Iškilmes pradėjo fondo valdybos pirm. dr. A. Razma. Dalyvavo gen. kons. J. Daužvardienė, A. ir J. Kazickai iš New Yorke. Pirmininkas paskelbė, kad Liet. fondas kultūriniam reikalams jau padalino arti pusantro milijono dolerių per savo 24 veiklos metus. Pabrėžė reikala, kad fondo tūkstantinės būtų tiksliai dalinamos. Reikė rūpestį, kad visi mūsų užmojai būtų reikiamai perduoti jaunajai kartai.

Vakarui vadovauti pakvietė Ofeliją Baršketytę. Ji priminė, kad fondas padėjo toms mokykloms, kurias lankė jos amžiaus jaunimas.

Gen. kons. J. Daužvardienė sveikino Lietuvos fondą su gražiu progresu. Naujasis leidinys tai lyg enciklopedija tų, kurie šį fondą išugdė. Dar švėsimis fondo išaugimą į 5 ir 10 mil. dolerių...

M. Remienė įteikė naująją knygą kons. J. Daužvardienei. Iškilė nuopelnus fondo iniciatoriaus dr. A. Razmos ir darbuotojų dr. G. Baluko, dr. J. Kazicko šeimos, priminė knygos redaktorius: A. Bagdoną, inž. V. Naudžius, pabrėžė nuopelnus St. Baro, P. Želvio, K. Barzduko, T. Blinstrubo. Jiems buvo įteiktos pirmosios knygos.

A. P. Bagdonas pasisakė, kad ji ir knygos redagavimo darbą įtraukė dr. A. Razma. Jis pats sudarė redakcinę kolegiją, į kurią įėjo dr. G. Balukas, K. Barzdukas, A. Juodvalkis, dr. A. Razma, A. Rūgytė ir dail. P. A. Aleksa. Papasakojo, kad knyga sudaryta iš trijų dalių: istorija, fondo reikšmė ir struktūra, žyminių albumas. Dėkojo redakcijos kolegijos nariams.

"Fausto" operos Siebells — Margarita Momkienė ir Valentinas — Algirdas Brazis muzikinės repetacijos metu. Nuotr. J. Tamulaičio

Inž. V. Naudžius knygą lygino su naujagimiu kūdikiu, kuris neša džiaugsmą, bet ir rūpesčius. Priminė, kad darbą pradėjo A. Rėklaitis, ėmęs rinkti lėšas ir medžiagą. Prenumeratorių atsirado 809, išleidimas kainavo 18,000 dol. Pripažino, kad knygoje yra ir klaidų: kai kur sumaišyti parašai po nuotraukomis, bet tai suprantama, kai yra net 1400 nuotraukų. Registruojamos pastabos dėl netikslumų ir jos bus išleistos atskiru leidiniu.

Dr. J. Kazickas, vienas pirmųjų stambiausių aukotojų, sveikino New Yorko lietuvių vardu. Lietuvių fondas yra vienas iš svarbiausių mūsų išėjimo laimėjimų, pasidarydamas pačiu svarbiausiu šaltiniu remti lietuvių kultūrą ir nepriklausomybės atstatymą. Pagarba iniciatoriui dr. A. Razmai ir kitiems pasišventusiems fondo ugdymui. Pagarba šeimos ir žmonoms, kuriuos atidavė savo vyrus šios didios idėjos įgyvendinimui, ugdymui. Žmogaus ir šeimos vertė pareina ne nuo to, ką jie turi, o ką jie duoda.

Pertraukos metu susirinkusieji svečiai buvo pavaišinti.

Didelis renginio praturtinimas buvo poetas Bernardas

Brazdžionis. Jis visų pirma vaizdžiai supažindino su naująja knyga, iškeldamas ryžtą dr. A. Razmos ir kitų L. fondo ugdytojų, kurie, taurios vizijos vedami, įgyvendino šią svajonę. Leidinys imponantiškas, gausiai iliustruotas. Tai daugelio rankų ir galvų darbas. Knygoje gausios nuotraukos — tai pažįstamos ir nepažįstamos veidų kaleidoskopas. Dr. J. Kazickui vadovaujant per vieną vakarą buvo surinkta aukų 30.000 dol. Lietuvių fondo knyga yra išėjimo lietuvių sąžinės sąskaitos knyga. Per pertraukėlę, įvertinant a. a. A. Barono iniciatyvą remiant fondą, įteikta knyga atvykusiai jo našlei. Poetas Bern. Brazdžionis dalyvavimas paskaitė humoristinę baladę apie Liet. fondą. Sudomino visus skaitydamas savo turtingus naujus ir ankstyvesnius eilėraščius.

Renginį uždarydamas Liet. fondo tarybos pirm. St. Baras padėkojo visiems prie knygos išleidimo prisidėjusiems. Skatino į fondo eiles įtraukti daugiau jaunimo. Skaičiais išryškino fondo laimėjimus.

Renginys buvo gerai organizuotas ir tiksliai pravedtas.

IŠ ARTI IR TOLI BRAZILIOJE

— A. a. Joana Urbonavičiūtė-Buzian, gimusi Sao Paulo mieste, vėžio ligos pakirsta, sulaukusi 55 metų amžiaus, mirė vasario 12 d. ligoninėje. Buvo ištekėjusi už bulgaro Jorge Buzian, bet palaikė ryšius su lietuviams.

— Elaine Sinkevičiūtė, Julijos ir Albino Sinkevičių duktė, baigė anglų kalbos studijas ir išlaikė egzaminus net trijuose universitetuose. Ji pasirinko studijuoti fizioterapiją ir žada ateityje dirbti Amazonijos indėnų tarpe.

— A. a. Juozas Skurkevičius, gimęs 1904 m. lapkričio 21 d., sužeistas eismo nelaimėje, mirė balandžio 7 d. Vėlionis buvo kilęs iš Garliavos, Brazilijoje gyveno nuo 1927 m. 1934 m. vedė Brazilijoje Veroniką Adomavičiūtę. Gyveno Vila Zelinoje, Sao Paulo. Buvo lietuvių katalikų veikėjas. Nuilūdime liko žmona, sūnus Ernestas ir duktė Irena. Palaidotas V. Alpina kapinėse.

— Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo sukaktis buvo paminėta vasario 19 d. Vila Zelinos šv. Juozapo bažnyčioje, kur pamaldas laikė svečias iš Urugvajaus kun. J. Sukackas, koncelebruojant kun. F. Jokubauskui ir kun. P. Gavėnui. Pamokslą pasakė kun. J. Sukackas. Po pamaldų minėjimas buvo Pranciškiečių gimnazijos salėje. Atidarė Liet. Bendruomenės pirm. Alfonsas D. Petraitis. Kalbėjo moksleivių ateitininkų atstovas Douglas Saldys, Flavijaus Bacevičiaus kalbą lietuviškai perskaitė Marcia Povilionytė, o portugaliskai — Marcelo Šopolas. Taip pat kalbėjo Brazilijos Rašytojų kritikų draugijos pirm. Henrikas Losinskas-Alves. Meninę dalį atliko "Volungės" choras, vadovaujamas Liucijos Banytės ir jos vadovaujama šokių grupė "Gintaras", taip pat šokių grupė "Rūtėlė", vadovaujama M. Povilionytės, ir "Nemuno" ansamblis, vadovauja-

mas Ricardo Bendoračio ir I. Popic. Pabaigoje buvo sugiedotas Tautos himnas.

— A. a. Ona Matelionienė mirė kovo 8 d. Vėlionė buvo gimusi 1909 m. balandžio 30 d. Labiekių km., Utenos apskr. Brazilijoje gyveno nuo 1929 m. 1936 m. sukūrė šeimą su Jurgiu Matelioniu. Jurgis su savo dviem broliais buvo gabūs verslininkai ir taip pat lietuvių visuomenės veikėjai. Jie prisidėjo ir prie "Mūsų Lietuvos" laikraščio leidimo. Liko vyras Jurgis, sūnus Juozas, dukra Bruna Lidia su šeimomis. Palaidota Getsemani kapinėse Sao Paulo.

VOKIETIJOJE

— "Der Spiegel", Vokietijoje leidžiamas žurnalas, balandžio 23 d. išspausdino Plungės žydo, vedusio lietuvių, Leonido Olšchwang straipsnį apie žydų tragediją Lietuvoje. Autorius pasisako buvęs Sovietų armijos karininkas, dabar gyvena Vokietijoje. Savo straipsnyje labai tendencingai kaltina lietuvius, neva žudžiusius žydus, aplenkdamas išryškinti nacių nusikaltimus šioje srityje. Neigiamai atsiliepia ir apie kun. J. Prunskio leidinį "Lithuania's Jews and the Holocaust", kur pabrėžiama, kad nacių nusikaltimų negalima primesti lietuvių tautai. Žurnalas įdėjęs net ir J. Prunskio nuotrauką su parašu, kad tai "propagandistas Chicagoje".

— Šv. Kazimiero 500 metų mirties sukaktis minėjimas buvo Bad Woerishofene, kur klebonas yra kun. A. Bunga, balandžio 8 d. Prie šventės prisidėjo Vokietijos ateitininkai. Paskaitą skaitė dr. Kęstutis Girnius iš Müncheno. Iš vakaro, balandžio 7 d., vakarines šv. Mišias laikė vysk. A. Deksnys, prel. L. Tulaba, kun. A. Bunga, kun. A. Bernatonis ir kun. V. Šarka, kuris pasakė ir pamokslą. Ateitininkų įžodį davė Virgilijus Jocsy, Markus Lipas, Laima Sruoginytė ir Darius Sužiedėlis. Vakare moksleivių globėja M. Smitienė pasveikino davusius įžodį, taip pat sveikino prel. L. Tulabą, kun. A. Bunga, Studentų ateitininkų pirm. Arūnas Penkus iš JAV ir V. Natkevičius. Paskaitą apie šv. Kazimierą skaitė V. Bartusevičius. Mokyt. Daiva Markelytė paruošė meninę programą ir pati padeklamavo Putino baladę apie Eglę ir žilviną. Buvo suvaidintas K. Ostrausko "Lozorius". Sekmadienį pilna šv. Ulricho bažnyčia buvo vokiečių ir lietuvių. Vysk. J. Stimpfle balandžio 8 d. laikė koncelebracines šv. Mišias su vysk. A. Deksniu, prel. L. Tulaba, prel. P. Jatuliu, kun. J. Petrošium, kun. K. Senkum ir keliais vokiečių kunigais. Giedojo 50 asmenų choras. Vysk. J. Stimpfle pasakė pamokslą apie šv. Kazimierą ir Lietuvą.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162
Kasdien 9—6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais pagal susitarimą

Advokatas JONAS GIBAITIS
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS
ALGIRDAS R. OSTIS
(Ostrauskas)
1000 Jorie Blvd., Suite 364
Oak Brook, IL 60521
Tel. Ofs. 325-3157
Tel. Rez. 325-6582
Valandos pagal susitarimą